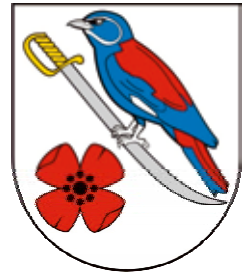

**R
A
Z
E
M**

Biuletyn Informacyjny

**GMINA
KRASNE**

Kwartalnik

ISSN 2392-1722

Nr 38 (2/2024)

KRASNE • MALAWA • PALIKÓWKA • STRAŻÓW

WYWIAD Z WÓJTEM • NOWA RADA GMINY • UROCZYSTOŚCI • OŚWIATA • KULTURA

Kwartalnik
Biuletyn Informacyjny
„Razem”

Wydawca:
Gmina Krasne
36-007 Krasne 121
tel.: 17 23 00 200
www.gminakrasne.pl

Adres redakcji:
Gminny Ośrodek Kultury
i Biblioteka w Krasnem
36-007 Krasne 743
tel.: 17 23 00 347
www.gokkrasne.pl
poczta@gokkrasne.pl

Zespół redakcyjny:
Lidia Hajduk
Georgina Giedlarowicz
Ireneusz Śpiewła
Małgorzata Antczak

Opracowanie graficzne:
Marcin Kipisz | Małe Sztuki

Na okładce:
Piknik rodzinny w Malawie.
Fot. S. Tabasz

ISSN 2392-1722
Nakład: 1 000 egz.
Do druku oddano: 26.06.2024 r.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności
za zamieszczone reklamy oraz za treści
autoryzowane i zastrzega sobie prawo
do skracania tekstów

Biuletyn jest rozpowszechniany
bezpłatnie

ZAPAMIĘTAJ!

Chroń głowę
przed słońcem

W górach zawsze spaceruj
po wyznaczonych trasach

Używaj kremów
ochronnych z filtrem

Nie śmieć

Pływaj w miejscach dozwolonych
tylko **pod opieką** osoby dorosłej

Nie rozpalaj
ogniska w lesie

Gdy jedziesz autem zawsze
zapinaj pasy bezpieczeństwa

Nigdy **nie rozmawiaj**
z nieznajomymi

W upalny dzień
pij dużo wody

Podczas wycieczek rowerowych
załóż kask na głowę

BEZPIECZNE WAKACJE

WWW.PONADWSZYSTKO.COM

Jest Pan mieszkańcem gminy Krasne od?

Od urodzenia. Mieszkam tu całe swoje życie, na Krasne Kolonia, przy drodze, która biegnie z Krasnego do Strażowa. Prowadzę tu gospodarstwo rolne, które odziedziczyłem po rodzicach. Tutaj także założyłem swoją rodzinę. Mam pięcioro dzieci, cztery córki i jednego syna.

A dlaczego Pan postanowił kandydować na urząd wójta?

Dobrze znam specyfikę naszej gminy i potrzeby mieszkańców. Do tej pory Rzeszów był dla mnie miejscem pracy, a Krasne domem. Wójtowanie to dla mnie osobiste wyzwanie, które chciałem podjąć dla dobra całej naszej społeczności. Chciałbym wiele zrobić pracując na tym stanowisku. Mam kompetencje ku temu, aczkolwiek to czas, ludzie i okoliczności zweryfikują moje zamierzenia.

Mieszkając tutaj przez całe swoje dorosłe życie mógł Pan obserwować, jak gmina się rozwijała, co w gminie powstawało i stąd moje pytanie, jak Pan ocenia ten rozwój?

Nie będę krytykował poprzedników, choć to najłatwiejsze. Doceniam ich wkład w rozwój gminy. W ciągu ostatnich lat do gminy sprowadziło się wielu nowych mieszkańców, powstają kolejne osiedla zamieszkałe głównie przez młode rodziny z dziećmi. Gmina z kolei nie jest w stanie zapewnić mieszkańcom miejsc w swoich placówkach opiekuńczych i edukacyjnych. Brakuje również obiektów służących rekreacji dzieci i dorosłych. Właśnie to będziemy próbować zmienić, aby zaspokoić potrzeby naszych mieszkańców.

Praca na stanowisku Wójta oznacza złożone w Pana osobie ogromne zaufanie wyborców. Jakie widzi Pan potrzeby mieszkańców? Jakie są najważniejsze wyzwania rozpoczętej IX kadencji Wójta i Rady Gminy?

Należy wykonać analizę potrzeb mieszkańców i na jej podstawie planować kolejne inwestycje. Konieczna jest inwentaryzacja infrastruktury gminnej oraz niezbędne działania, które zatrzymają jej degradację i utrzymają w dobrej kondycji na kolejne lata. Wiele z obiektów wymaga remontu lub udoskonalenia. Brakuje nam również miejsc integracji społecznej. Chcemy integrować mieszkańców poprzez wspólne wydarzenia, takie jak pikniki, inicjatywy sportowe, czy poprzez działalność jednostek OSP. Zależy nam aby ludzie byli razem, utożsamiali się z tą gminą i ze swoim sołectwem. Zrównoważony rozwój całej gminy to równie ważne zadanie. Inwestowanie w każdej miejscowości, możliwie najbardziej sprawiedliwie

tak, aby każde sołectwo odczuło zmiany na lepsze, a przede wszystkim, poczucie że są ważną częścią tej gminy. Z różnych powodów jest to mimo wszystko bardzo trudne zadanie. Wyzwaniem jest dokończenie rozbudowy oczyszczalni ścieków i stacji uzdatniania wody w Krasnem, a następnie przepięcie ścieków ze Strażowa i z Palikówki. Nie mniej ważna jest kwestia związana z życiem w gminie. Już w tej chwili skupiamy się na przygotowaniu projektów, po to by skutecznie aplikować o dofinansowania z różnych programów dotacyjnych i aby finansowanie zewnętrzne pozwoliło na wykonanie dużej ilości inwestycji, z których będą mogli korzystać mieszkańcy.

W kampanii wyborczej padały obietnice tańszego życia (woda, śmieci) w naszej gminie. Jakie są szanse na spełnienie tych i innych obietnic wyborczych? Jakie cele do osiągnięcia wyznaczył sobie i Radzie Gminy Wójt tej kadencji?

Obecnie przygotowujemy się do postępowania przetargowego na odbiór śmieci. Chcemy to postępowanie przeprowadzić w taki sposób, aby jak największa liczba potencjalnych wykonawców do niego przystąpiła, co daje możliwość uzyskania niższej ceny. Jednocześnie pracujemy nad uszczelnieniem systemu odbioru śmieci, który pozwoli na obniżenie opłat w znaczeniu ogólnym. Dostrzeganego powszechnie trendu rosnących cen życia nie zatrzymamy, więc wzrost opłat będzie nieuchronny. Jednakże, przez wcześniej przytoczone oszczędności, które finalnie nie dopuszczą do dużego wzrostu ceny. Jest jeszcze jeden aspekt śmieci – czyli większe zróżnicowanie ceny dla mieszkańca za odbiór odpadów bez lub z odpadami bio. Korzystne dla mieszkańców zróżnicowanie tych cen spowodowałoby, że ludzie nie wystawialiby ich do wywozu, tylko zakładali kompostowniki, a to przełożyłoby się na ilość odbieranych odpadów. Oczywiście trzeba nauczyć się, jak to właściwie robić, ale czynnik ekonomiczny byłby dodatkową zachętą. Kolejna ważna kwestia to funkcjonująca nowa oczyszczalnia ścieków i podłączenie do niej sieci kanalizacyjnej Strażowa i Palikówki. W tej chwili ścieki oddajemy do gminy Trzebownisko i do Rzeszowa, co generuje znaczne koszty. Trzeba bowiem mieć na uwadze, że jeżeli przekroczymy określony limit zrzuca do oczyszczalni gminy Trzebownisko, co ma miejsce, to płacimy kary. Musimy zatem modernizować sieć kanalizacyjną, uszczelniać wszystkie urządzenia, izolować sieć od deszczówki po to, żeby mniej

tego płynęło, co pozwoli ograniczyć obciążenia finansowe. Zaoszczędzone w ten sposób środki umożliwią nam obniżenie opłat za ścieki. Obecnie Wody Polskie zatwierdziły nowe taryfy opłat za korzystanie z wody i kanalizacji, które są wyższe od poprzednich opłat. Opłaty te wzrastają w całym kraju i są znaczne z uwagi na to, że obowiązywały przez okres trzech ostatnich lat, a w tym czasie znacznie wzrosły koszty energii elektrycznej, wynagrodzeń i pozostałe.

Niezwykle ważny dla mieszkańców jest transport publiczny z wygodnym rozkładem jazdy. Czy czekają nas może jakieś zmiany w tej sferze?

Tak, jest już podpisane porozumienie z gminą miasto Rzeszów, aby linia MPK nr 46 na trasie Rzeszów-Albigowa zatrzymywała się w Malawie, bez obciążania finansowego budżetu gminy – opłata za okres od 24.06.2024 r. do 31.08.2024 r. wynosi 320 zł. Porozumieliśmy się w tej sprawie z Wójtem Gminy Łańcut, dzięki czemu do końca sierpnia będzie prowadzony pilotaż, który częściowo pokaże zainteresowanie nową linią. Z uwagi na trwałość projektu, w którym gmina uczestniczy będąc członkiem Związku Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa”, nie ma możliwości likwidacji kursów MKS na tej trasie. Z dotacji wymieniony został tabor samochodowy przewoźnika, określone są kursy autobusów, wykonane zostały zatoki autobusowe na terenie gminy oraz rozbudowane drogi gminne – Krasne Mała Kolonia oraz Palikówka Przycznia. Aby istniejący transport publiczny był dla pasażerów wygodny, będziemy zwracać się do Prezydenta Miasta Rzeszowa o udostępnienie przystanków dla autobusów MKS. Jednocześnie szczegółowo przeanalizujemy pozostałe posiadane linie MKS kursujące na terenie gminy. Będąc w Związku Gmin PKS, nie możemy działać na jego szkodę. Obowiązuje nas nie tylko trwałość projektu w związku z otrzymaną dotacją, ale również wskaźnik ekonomiczny. W praktyce oznacza to konieczność skalkulowania jak wprowadzenie

nowego przewoźnika na trasę wpłynie na rozliczenia z MKS. Jeżeli wprowadzimy na danej linii innego operatora, z przybliżonym rozkładem jazdy, to mieszkańcy skorzystają tylko z jednej linii, lub też wpływy z biletów rozłożą się na dwóch operatorów. W efekcie będziemy musieli dopłacić więcej do transportu zbiorowego, a jednocześnie utrzymywać linie MKS-u zgodnie z projektem. Reasumując, jestem zwolennikiem wprowadzenia do transportu publicznego na terenie gminy drugiego operatora MPK, co przyczyni się do poprawy dostępności komunikacji publicznej, ale musi to być przemyślane w aspekcie aktualnych rozwiązań, potrzeb mieszkańców i wysokości opłat.

Temat inwestycji w gminie przewija się nam cały czas, jest to interesujące wszystkich mieszkańców. Czy już dziś możemy przekazać, jakie i gdzie są planowane inwestycje?

Tak, już dużo na ten temat zostało tu powiedziane. Chcemy, aby podstawowe potrzeby mieszkańców były zapewnione. Żeby się rozwijać, budować, musimy korzystać z dotacji, ale też musimy wydatkować środki własne. Tych środków nigdy nie jest dość. Gmina jest obciążona zadłużeniem kredytowym, które musimy spłacać. Ale uruchomienie nowej oczyszczalni ścieków i stacji uzdatniania wody jest bardzo ważne. Kolejna inwestycja to wykonanie linii przyłączeniowej do tej oczyszczalni dla mieszkańców Strażowa i Palikówki. To duże przedsięwzięcia, zarówno pod kątem finansowym, jak i cza-

sowym. Z jednej strony jest zadłużenie, z drugiej strony potrzeby mieszkańców wzrastają, a z trzeciej jest utrzymanie na jak najwyższym poziomie już posiadanej infrastruktury.

Efekty pracy Pana i Urzędu Gminy, a tym samym zadowolenie mieszkańców, to nie tylko Pana praca, ale współpraca, przede wszystkim z Radą Gminy (w skład której weszli kandydaci różnych komitetów wyborczych), podległymi jednostkami organizacyjnym (o różnej specyfice pracy), wreszcie z licznymi organizacjami pozarządowymi. Jak Pan postrzega tę współpracę, jaki model współpracy byłby wg Pana optymalny?

Jestem zwolennikiem dużej otwartości w działaniach. Zależy mi na jak najlepszej współpracy ze wszystkimi jednostkami organizacyjnymi gminy. Oczekuję od radnych, żeby byli spoiwem między urzędem gminy, a mieszkańcami, bo to oni znają potrzeby i oczekiwania swoich wyborców, ale też i tego, żeby się zaangażowali w merytoryczną pracę w radzie gminy. Rola sołtysów jest również ważna. Sportowcy, strażacy i członkowie innych organizacji również mają realny wpływ na poziom życia w naszej gminie. Liczę na współpracę z nimi, na wspólne spotkania, rozmowy o tym, co się da razem zrobić. Chcemy działać wspólnie, nie na zasadzie pretensji, wskazywania tego co niezrobione, ale wspólnych decyzji i ich wykonania. Nie będę Państwa czarować, obiecywać, bo mamy ograniczone moż-

liwości, ale chciałbym, żeby był przekaz informacji, chciałbym docierać do mieszkańców z wieloma tematami, by czuli się współodpowiedzialni za wiele rzeczy w sołectwie i w gminie. Prosty przykład to czystość w miejscach publicznych. Mamy kubły na śmieci, będziemy mieć ich więcej, ale problemem są nieczystości naszych czworonogów, po których niektórzy właściciele po prostu nie sprzątaj. Chciałbym wprowadzić specjalne kosze na nieczystości naszych zwierząt, ale to po Państwa stornie będzie leżeć to, czy z tego skorzystamy. Wzajemnie zadbajmy o czystość naszej gminy. Działajmy razem dla dobra wspólnego, nikt z nas nie chce źle. Jednocześnie proszę o cierpliwość i wyrozumiałość w nadchodzących zmianach. Każdy z nas popełnia jakieś błędy, więc nie szukajmy za wszelką cenę gdzie i kto, co zrobił źle, ale działajmy na zasadzie, co można poprawić i co byłoby lepsze dla nas wszystkich. Wspólnie szukajmy sposobów współpracy, żeby pogodzić to, co potrzebujemy, z tym co możemy.

Jaką gminę Krasne chciałby Pan widzieć za 5 lat?

Czystą, zadbaną i rozwiniętą na miarę swoich możliwości, w której ludziom żyje się wygodnie.

Jakie hobby ma wójt Jacek Maternia? Co lubi robić w czasie wolnym?

Lubię bardzo egzotyczne podróże i poznawanie nowych miejsc. To jest moje hobby.

Dziękuję za rozmowę.

L. Hajduk

Informacje gminne

Zastrzeż PESEL i chroń swoje dane

Liczba prób wyłudzeń kredytów na cudze dane rośnie. Ministerstwo Cyfryzacji wprowadziło więc do aplikacji mObywatel 2.0 usługę Zastrzeż PESEL. Dzięki niej użytkownik może zastrzec swój numer PESEL, cofnąć zastrzeżenie i ponownie je ustawić. Widzi też, jakie firmy i instytucje sprawdzały jego numer PESEL i z jakiego powodu. Od 1 czerwca 2024 r. instytucje finansowe będą miały obowiązek sprawdzenia statusu numeru PESEL, np. przed udzieleniem pożyczki.

W związku ze wzrostem przestępczości z wykorzystaniem skradzionych danych osobowych Ministerstwo Cyfryzacji wprowadziło usługę Zastrzeż PESEL. Dzięki niej użytkownik aplikacji mObywatel 2.0 może: zastrzec swój numer PESEL,

cofnąć zastrzeżenie (bezterminowo lub czasowo), dowiedzieć się, kto sprawdzał jego numer PESEL i z jakiego powodu, sprawdzić historię swoich zastrzeżeń.

Zastrzeżenie numeru PESEL zabezpiecza przed niechcianym kredytem lub zakupem na raty.

Po zastrzeżeniu numeru PESEL nadal można: pójść do lekarza, zrealizować receptę, kupić bilety lotnicze, załatwić sprawę w urzędzie.

Cofanie zastrzeżenia numeru PESEL jest szczególnie przydatne, kiedy chcemy z niego skorzystać, np. wziąć kredyt lub kupić sprzęt na raty. Po cofnięciu zastrzeżenia można ponownie zabezpieczyć swój numer PESEL.

Kolejną przydatną funkcją usługi Zastrzeż PESEL jest historia, w której sprawdzimy: daty zastrzeżeń numeru PESEL, kto, kiedy i z jakiego powodu sprawdzał nasz numer PESEL.

Funkcja nie tylko daje wgląd w historyczne operacje, ale też pomaga w wychwyceniu prób nieuprawnionego wykorzystania numeru PESEL.

Od 1 czerwca 2024 banki i inne instytucje będą miały obowiązek sprawdzać, czy PESEL jest zastrzeżony, np. przed udzieleniem kredytu. Jeśli mimo zastrzeżenia powstanie zobowiązanie, instytucje te nie będą mogły dochodzić roszczeń z tego tytułu. Tym bardziej warto korzystać z usługi Zastrzeż PESEL, by chronić swoje dane.

Więcej informacji o aplikacji i usłudze Zastrzeż PESEL znajdziesz na stronie www.info.mObywatel.gov.pl.

Współpraca i jedność jako priorytety Rady Gminy Krasne

Jako Przewodniczący Rady Gminy Krasne, moim celem jest budowanie silnego ducha współpracy i jedności między radnymi, abyśmy mogli efektywnie działać na rzecz dobra naszej społeczności. Jestem przekonany, że każda miejscowość w gminie ma swoją ważną rolę do odegrania i zasługuje na uwagę i wsparcie. W mojej roli staram się promować harmonijną współpracę, nie tylko w obrębie rady, ale także we współpracy z instytucjami i organizacjami lokalnymi. Liczę na owocną kooperację z jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych, klubami sportowymi, stowarzyszeniami oraz innymi organizacjami pozarządowymi, aby razem budować silną społeczność, opartą na zaufaniu i solidarności. Wierzę, że poprzez jedność i współpracę możemy osiągnąć wiele dla dobra naszych mieszkańców. Każde sołectwo i każdy mieszkaniec ma swoje znaczenie, dlatego stawiamy na równość i wsparcie dla wszystkich obszarów naszej gminy. Liczę na zaangażowanie i aktywność wszystkich radnych oraz partnerów społeczności lokalnej, aby razem tworzyć pozytywne zmiany i rozwój gminy Krasne. Wspólnie możemy osiągnąć wiele i budować przyszłość opartą na wartościach współpracy, zaufania i solidarności.

W imieniu radnych gminy Krasne
Przewodniczący Rady Gminy Krasne
David Kowalski

David Kowalski
przewodniczący
KRASNE

Eugeniusz Piotrowski
wiceprzewodniczący
MALAWA

Katarzyna Porada
wiceprzewodnicząca
KRASNE

Andrzej Chwajot
KRASNE

Bożena Kura
KRASNE

Barbara Tekiela
KRASNE

Ewa Tekiela
KRASNE

Tomasz Bałchan
MALAWA

Katarzyna Chlebica
MALAWA

Grzegorz Nowak
MALAWA

Maciej Oleszkowicz
MALAWA

Wioletta Nowak
PALIKÓWKA

Marcin Stępień
PALIKÓWKA

Iwona Mazur
STRAŻÓW

Monika Szlosek
STRAŻÓW

Sprawozdanie z obrad Rady Gminy Krasne

LXXI sesja z dnia 28.12.2023 r.

1. Uchwała Nr LXXI/551/2023 RGK w/s zmiany uchwały budżetowej gminy Krasne na rok 2023.
2. Uchwała Nr LXXI/552/2023 RGK w/s zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Krasne.
3. Uchwała Nr LXXI/553/2023 RGK w/s zmiany upoważnienia Wójta Gminy Krasne do zaciągnięcia zobowiązań ponad kwotę określoną w budżecie gminy Krasne na 2023 rok.
4. Uchwała Nr LXXI/554/2023 RGK w/s dzierżawy nieruchomości stanowiącej własność gminy Krasne.
5. Uchwała Nr LXXI/555/2023 RGK w/s nabywania nieruchomości położonej w miejscowości Malawa na własność gminy Krasne.
6. Uchwała Nr LXXI/556/2023 RGK w/s wykasu wydatków, które nie wygasają z upływem 2023 roku.

LXXII sesja z dnia 24.01.2024 r.

1. Uchwała Nr LXXII/557/2024 RGK Uchwała Budżetowa gminy Krasne na rok 2024.
2. Uchwała Nr LXXII/558/2024 RGK w/s Uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Krasne.
3. Uchwała Nr LXXII/559/2024 RGK w/s zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej na 2024 rok.
4. Uchwała Nr LXXII/560/2024 RGK w/s zmiany uchwały w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych lub w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.
5. Uchwała Nr LXXII/561/2024 RGK w/s usług wsparcia krótkoterminowego.
6. Uchwała Nr LXXII/562/2024 RGK w/s rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Krasne.

LXXIII sesja z dnia 29.02.2024 r.

1. Uchwała Nr LXXIII/563/2024 RGK w/s zmiany uchwały w sprawie dotacji przedmiotowej dla samorządowego zakładu budżetowego gminy Krasne.
2. Uchwała Nr LXXIII/564/2024 RGK w/s zmiany uchwały budżetowej gminy Krasne na rok 2024.
3. Uchwała Nr LXXIII/565/2024 RGK w/s zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Krasne.
4. Uchwała Nr LXXIII/566/2024 RGK w/s upoważnienia Wójta Gminy Krasne do zaciągnięcia zobowiązań ponad kwotę określoną w budżecie gminy Krasne na 2024 rok.
5. Uchwała Nr LXXIII/567/2024 RGK w/s odmowy wyrażenia zgody na dokonanie wypowiedzenia warunków pracy i płacy radnemu Rady Gminy Krasne.

LXXIV sesja z dnia 22.03.2024 r.

1. Uchwała Nr LXXIV/568/2024 RGK w/s przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 1/2024 w miejscowości Malawa.
2. Uchwała Nr LXXIV/569/2024 RGK w/s uchwalenia zmiany Nr 5 cz. I Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne.
3. Uchwała Nr LXXIV/570/2024 RGK w/s uchwalenia zmiany Nr 8 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne.
4. Uchwała Nr LXXIV/571/2024 RGK w/s dopłat do zbiorowego odprowadzania ścieków.

5. Uchwała Nr LXXIV/572/2024 RGK w/s zmiany uchwały w sprawie dotacji przedmiotowej dla samorządowego zakładu budżetowego gminy Krasne.

6. Uchwała Nr LXXIV/573/2024 RGK w/s zmiany uchwały budżetowej gminy Krasne na rok 2024.

7. Uchwała Nr LXXIV/574/2024 RGK w/s zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Krasne.

8. Uchwała Nr LXXIV/575/2024 RGK w/s przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Krasne w 2024 roku”.

9. Uchwała Nr LXXIV/576/2024 RGK w/s sprzedaży bezprzetargowej nieruchomości położonej w miejscowości Strażów stanowiącej własność gminy Krasne.

10. Uchwała Nr LXXIV/577/2024 RGK w/s obciążenia nieruchomości położonej w miejscowości Malawa stanowiącej własność gminy Krasne.

11. Uchwała Nr LXXIV/578/2024 RGK w/s dzierżawy nieruchomości położonej w miejscowości Palikówka stanowiącej własność gminy Krasne.

12. Uchwała Nr LXXIV/579/2024 RGK w/s realizacji projektu pn. „RaP STEAM- robotyka i programowanie w szkołach podstawowych z terenu województwa podkarpackiego”.

13. Uchwała Nr LXXIV/580/2024 RGK w/s współdziałania z innymi gminami w zakresie opracowania Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego.

14. Uchwała Nr LXXIV/581/2024 RGK w/s Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 - 2026.

15. Uchwała Nr LXXIV/582/2024 RGK w/s Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 - 2026.

16. Uchwała Nr LXXIV/583/2024 RGK w/s uchylecia uchwały w sprawie sposobu sprawiania przez gminę pogrzebów.

17. Uchwała Nr LXXIV/584/2024 RGK w/s ustalenia sposobu sprawiania pogrzebu przez gminę Krasne.

18. Uchwała Nr LXXIV/585/2024 RGK w/s upoważnienia Wójta Gminy Krasne do zaciągnięcia zobowiązań ponad kwotę określoną w budżecie gminy Krasne na 2024 rok.

LXXV sesja z dnia 25.04.2024 r.

1. Uchwała Nr LXXV/586/2024 RGK w/s zmiany uchwały budżetowej gminy Krasne na rok 2024.

2. Uchwała Nr LXXV/587/2024 RGK w/s zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Krasne.

3. Uchwała Nr LXXV/588/2024 RGK o zmianie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Województwu Podkarpackiemu.

4. Uchwała Nr LXXV/589/2024 RGK w/s sprzedaży w trybie bezprzetargowym nieruchomości położonych w obrębie Malawa stanowiących własność gminy Krasne.

5. Uchwała Nr LXXV/590/2024 RGK w/s zmiany uchwały w sprawie zasad udzielania dotacji celowej z budżetu gminy Krasne spółkom wodnym, trybu postępowania i sposobu jej rozliczania.

6. Uchwała Nr LXXV/591/2024 RGK w/s zmiany uchwały w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 - 2025.

7. Uchwała Nr LXXV/592/2024 RGK w/s określenia regulaminu otwartego konkursu ofert na

realizację zadania publicznego z zakresu wychowania przedszkolnego oraz kryteriów wyboru ofert.

8. Uchwała Nr LXXV/593/2024 RGK w/s udzielenia dotacji celowej dla Parafii Rzymskokatolickiej pw. Wniebowzięcia NMP w Krasnem.

9. Uchwała Nr LXXV/594/2024 RGK w/s upoważnienia Wójta Gminy Krasne do zaciągnięcia zobowiązań ponad kwotę określoną w budżecie gminy Krasne na 2024 rok.

10. Uchwała Nr LXXV/595/2024 RGK w/s udzielenia dotacji celowej dla Parafii Rzymskokatolickiej pw. Wniebowzięcia NMP w Krasnem.

11. Uchwała Nr LXXV/596/2024 RGK w/s upoważnienia Wójta Gminy Krasne do zaciągnięcia zobowiązań ponad kwotę określoną w budżecie gminy Krasne na 2024 rok.

I sesja z dnia 07.05.2024 r.

Rady Gminy Krasne wybranej w wyborach samorządowych w dniu 7.04.2024 r.

1. Uchwała Nr I/1/2024 RGK w/s wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Krasne.

2. Pan Jacek Maternia wybrany w wyborach samorządowych przeprowadzonych w dniu 21 kwietnia 2024 r. na Wójta Gminy Krasne, wygłosił tekst roty ślubowania wobec 15-to osobowego składu Rady Gminy Krasne.

Z tą chwilą nastąpiło objęcie obowiązków przez Wójta na okres IX kadencji Rady Gminy na lata 2024-2029.

3. Uchwała Nr I/2/2024 RGK w/s wyboru Wiceprzewodniczących Rady Gminy Krasne.

4. Uchwała Nr I/3/2024 w/s powołania Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Krasne i ustalenia jej składu osobowego.

5. Uchwała Nr I/4/2024 w/s powołania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Krasne i ustalenia jej składu osobowego.

6. Uchwała Nr I/5/2024 w/s powołania Komisji Budżetu i Gospodarki Rady Gminy Krasne i ustalenia jej składu osobowego.

7. Uchwała Nr I/6/2024 w/s powołania Komisji Oświaty i Spraw Społecznych Rady Gminy Krasne i ustalenia jej składu osobowego.

II sesja z dnia 21.05.2024 r.

1. Uchwała Nr II/7/2024 RGK w/s zmiany uchwały budżetowej gminy Krasne na rok 2024.

2. Uchwała Nr II/8/2024 RGK w/s zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Krasne.

3. Uchwała Nr II/9/2024 RGK w/s wyznaczenia przedstawicieli do reprezentowania gminy Krasne w Stowarzyszeniu Samorządów Terytorialnych „Aglomeracja Rzeszowska”.

4. Uchwała Nr II/10/2024 RGK w/s zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej na 2024 rok.

5. Uchwała Nr II/11/2024 RGK w/s wyboru delegatów do reprezentowania gminy Krasne na Zebraniu Delegatów Stowarzyszenia Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego.

6. Uchwała Nr II/12/2024 RGK w/s wyboru przedstawiciela Rady Gminy Krasne do Zgromadzenia Związku Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa”.

7. Uchwała Nr II/13/2024 RGK w/s rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Krasne.

8. Uchwała Nr II/14/2024 RGK w/s ustalenia wynagrodzenie Wójta Gminy Krasne.

9. Uchwała Nr II/15/2024 RGK w/s rozpatrzenia skargi na dyrektora Zakładu Usług Komunalnych w Krasnem.

Przygotowała: N.B. Jęczalik

Kolejne inwestycje w Krasnem

11 kwietnia 2024 roku nastąpiło przekazanie placu budowy pod realizację prac ogólnobudowlanych i instalacyjnych w ramach zadania inwestycyjnego „Budowa żłobka w miejscowości Krasne”. Wykonawcą robót jest wybrana w wyniku postępowania przetargowego, firma Łukasz Korytko EL-PER. W ramach przedmiotowej umowy zostaną wykonane prace związane z przebudową i zmianą sposobu użytkowania pomieszczeń na I piętrze budynku klubu sportowego Crasnovia w Krasnem, pod potrzeby publicznego żłobka. Dla nowej funkcji obiektu zostanie również przebudowany układ komunikacyjny parteru oraz wybudowany plac zabaw, dostosowany dla dzieci uczęszczających do tego typu placówki opiekuńczej. Wartość robót budowlanych wynikających z umowy to 2 186 815,00 zł. 4 czerwca br. Wójt Gminy Krasne Jacek Maternia podpisał z firmą JAR sp. z o.o. z Kielnarowej, umowę na wykonanie robót drogowych, polegających na wykonaniu nowej nawierzchni bitumicznej na części przeznaczonej pod miejsca postojowe, plac manewrowy i na drodze stanowiącej dojazd, pod potrzeby klubu Crasnovia oraz żłobka, za kwotę 478 432,73 zł. W kolejnym etapie gmina Krasne przystąpi do kompleksowego wyposażania obiektu. Planowany termin uruchomienia placówki to IV kwartał 2024 roku. W nowym żłobku powstanie 60 miejsc dla najmłodszych mieszkańców gminy Krasne (dzieci w wieku do lat 3). Przypominamy, że gmina Krasne na realizację tej inwestycji, pozyskała dofinansowanie w wysokości 2 442 030,06 zł, w ramach rządowego programu „MALUCH+” 2022-2029.

Urządzenie zabawowe „Twierdza”

W miesiącu czerwcu br., na placu zabaw sąsiadującym z przedmiotową inwestycją zamontowana została, przez firmę MARPIS Sp. z o.o, kolejna zabawka, za kwotę 52 000 zł, przy dofinansowaniu 33 000 zł z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Na terenie Krasnego trwa obecnie realizacja dwóch inwestycji drogowych. Jedną z nich to „Rozbudowa drogi gminnej nr 108561R Krasne Osiedle na odcinku od km 0+000 do km 0+808,12”, realizowana w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Wartość zadania stanowi kwotę 8 291 604,03 zł, przy dofinansowaniu 4 974 962,00 zł. Dnia 5 marca 2024 r. przekazano plac budowy wykonawcy robót, tj. firmie STRABAG. Obecnie trwają prace przy przebudowie sieci oraz budowie kanalizacji deszczowej. W związku z trwającymi pracami występują odcinkowe zamknięcia drogi. Zgodnie z podpisaną umową termin zakończenia inwestycji to kwiecień 2025 r.

Drugą z inwestycji jest realizowana z Rządowego Programu Polski Ład „Przebudowa drogi wewnętrznej na działkach nr 1180/2, 1181 w Krasnem”, o wartości prac 2 242 889,69 zł, przy 98% dofinansowaniu ze środków zewnętrznych. Roboty realizuje firma MPDiM. Aktualnie realizowane są prace przy przebudowie sieci oraz roboty związane z wykonaniem konstrukcji drogi. Zgodnie z podpisaną umową termin zakończenia inwestycji nastąpi w listopadzie br.

Droga gminna Krasne Osiedle w trakcie rozbudowy

Droga wewnętrzna na działkach nr 1180/2, 1181 w Krasnem w trakcie przebudowy

Trwa także etap projektowania kolejnych inwestycji drogowych. Wśród projektowanych dróg są między innymi:

- „Rozbudowa drogi gminnej w miejscowości Krasne, od drogi krajowej nr 94 do drogi gminnej nr 108564R Maława przez wieś”.
- „Budowa drogi do terenów inwestycyjnych w miejscowości Palikówka”.
- „Budowa drogi gminnej w miejscowości Palikówka, od drogi powiatowej nr 1385R do działki nr 849”.
- „Przebudowa drogi wewnętrznej na dz. nr 1126/5 w miejscowości Krasne”.
- „Przebudowa drogi wewnętrznej na działce nr 2464/3 w miejscowości Krasne”.

D. Bazan, M. Słota

Drodzy Mieszkańcy

Informujemy, że na budynku Szkoły Podstawowej w Krasnem działa czujnik do pomiaru jakości powietrza oraz tablica zewnętrzna LED do prezentacji wyników pomiarów. Uzyskane wartości przekazywane są do ogólnopolskiej bazy i widoczne na mapie czujników umieszczonej na stronie: <https://looko2.com/tracker.php?lan=&search=D4D4DA858F34>

Dzięki temu urządzeniu możemy na bie-

Czujnik pomiaru jakości powietrza

żąc monitorować stan powietrza, którym oddychamy. Czujnik informuje o aktualnym stężeniu pyłów zawieszonych PM 1, PM 2,5 oraz PM 10 odpowiedzialnych za tzw. SMOG, a dodatkowo mierzy temperaturę powietrza i wilgotność. Czujnik zakupiony został przez gminę Krasne, w ramach akcji promocyjnej Programu „Czyste Powietrze”.

Informujemy również, że w trosce o dobro mieszkańców gminy Wójt Gminy Krasne zwrócił się do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie z wnioskiem o przeprowadzenie akcji monitoringu jakości powietrza na terenie gminy Krasne. O postępie sprawy będziemy informować na bieżąco.
G. Giedlarowicz

Nowy akt prawa miejscowego

Sejm RP 7 lipca 2023 roku przyjął największą do tej pory zmianę ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Nowelizacja weszła w życie 24 września 2023 roku i nałożyła na gminy obowiązek sporządzenia planu ogólnego gminy.

Plan ogólny

Plan ogólny, który docelowo zastąpi dotychczasowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, ma charakter aktu prawa miejscowego, co oznacza, że zawarte w nim ustalenia są wiążące dla organów gminy na etapie procedowania planów miejscowych oraz w procesie wydawania decyzji o warunkach zabudowy. Plan ogólny uchwała się obligatoryjnie dla całego obszaru gminy. Nowe przepisy zobligowały gminy do uchwalenia takiego planu najpóźniej do 31 grudnia 2025 roku.

W planie ogólnym będą musiały znaleźć się dwa obligatoryjne elementy tj. strefy planistyczne i gminne standardy urbanistyczne. Gmina będzie mogła ponadto fakultatywnie określić obszary uzupełnienia zabudowy oraz obszary zabudowy śród-

miejskiej, a także regulacje dotyczące standardów dostępności infrastruktury społecznej np. do budynku szkoły podstawowej, czy obszarów zieleni publicznej.

Plan ogólny ma być w założeniu bardziej przystępny dla mieszkańców i posiadać ujednoliconą formę dla całego kraju. Nie będą tu wyznaczane kierunki rozwoju gminy tak, jak miało to miejsce w studium, lecz gmina zostanie podzielona na strefy planistyczne, dla których zostaną określone podstawowe parametry urbanistyczne. Katalog możliwych do wyznaczenia stref obejmuje m.in. strefę wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, strefę wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodziną, strefę usługową, strefę zieleni i rekreacji, a także komunikacyjną.

Plan ogólny będzie stanowił podstawę do: uchwalania nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zmiany obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz do wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Każdy z ww. dokumentów będzie musiał być zgodny z ustaleniami planu ogólnego!

Warunki zabudowy

Zasady wydawania decyzji o warunkach zabudowy (tzw. decyzji WZ) zmienią się w istotny sposób. Obecnie, warunki zabudowy ustalane są bezterminowo. Wszystkie decyzje, które zyskają moc prawną przed 31 grudnia 2025 roku, pozostaną w dalszym ciągu bezterminowe.

Wydanie decyzji o warunkach zabudowy na wniosek złożony po 1 stycznia 2026 roku będzie możliwe jedynie wtedy, jeżeli w danej gminie wszedł w życie plan ogólny gminy.

W nowelizacji ustawy wprowadzono pojęcie obszarów uzupełnienia zabudowy mające zapobiegać rozprzestrzenianiu się zabudowy. Decyzje o warunkach zabudowy będą wydawane tylko dla wyznaczonych obszarów. Powiązanie decyzji WZ z położeniem na obszarze uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy oraz wymogiem zgodności z planem ogólnym w zakresie funkcji zabudowy oraz parametrów i wskaźników urbanistycznych, będzie przeciwdziałać lokalizowaniu zabudowy „w szarym polu”.

Co ważne, decyzje WZ, które staną się prawomocne po 1 stycznia 2026 roku, wygasną po 5 latach od dnia uprawomocnienia. Tyle czasu inwestor będzie miał na uzyskanie np. pozwolenia na budowę, czy też rozpoczęcie realizacji inwestycji.

M. Jurzyk

Kurs Florystyczny w Dziennym Domu Pomocy

Podopieczni Dziennego Domu Pomocy w Krasnem wzięli udział w kursie florystycznym, w ramach projektu „Operacja Kwalifikacja”. Seniorzy pod okiem florysty uczyli się łączenia i wykorzystywania różnych materiałów, projektowania nowych wzorów kwiatowych, pracy z żywymi i sztucznymi roślinami. Mieli możliwość poznania technik układania bukietów, tworzenia kompozycji, wicia wianków, wiązanek i wieńców. Podopieczni DDP w przyszłości będą mo-

gli wykorzystywać zdobyte umiejętności w pracach ogrodowych, czy też w komponowaniu wiązanek okolicznościowych. Poprzez zajęcia florystyczne seniorzy uczyli się współdziałania w grupie, odkrywali w sobie nowe pasje, wyrażali swoje emocje, kształtowali i rozwijali swoją wyobraźnię.

Kurs został zorganizowany przez firmę MD OFFICE SP. Z O.O. pl. Kilińskiego 2, 35-005 Rzeszów.

M. Zwiercan

Gmina
Krasne

PUNKT INFORMACYJNO – KONSULTACYJNY

przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krasnem
36-007 Krasne 121

**indywidualne bezpłatne
konsultacje psychologiczne, prawne,
pedagogiczne i terapeutyczne**

DYŻURY W PUNKCIE PEŁNIA:

Psycholog – Karolina Pondo

2 razy w miesiącu (czwartek) w godz. 16:00 -18:00 sutereny UG
poradnictwo z zakresu zaburzeń emocjonalnych, psychicznych i osobowościowych,
pomoc osobom z rodzin z problemem alkoholowym, w tym ofiarom przemocy,
poradnictwo dla rodziców dzieci z trudnościami wychowawczymi lub inne

Radca prawny – Monika Ziaja

każdy czwartek w godz. 16:00-18:00 pok. nr 3 UG
porady z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego
oraz podstawowa pomoc w zakresie prawa karnego świadczona osobom, które
wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów, np. wyjaśnienie
przepisów, pomoc w napisaniu pisma procesowego, doradztwo podczas postępowania
procesowego, poszukiwanie prawnie najkorzystniejszego rozwiązania problemu

Pedagog /socjoterapeutka – Ewa Kloc

w każdą środę lub czwartek w godz. 16:00-18:00 sutereny UG
doradztwo dla rodziców i opiekunów z zakresu metod wychowawczych i opinii,
jak skutecznie i mądrze wychowywać oraz czerpać satysfakcję z procesu wychowania,
propozycje sposobu pracy z dzieckiem, doboru metod i narzędzi pedagogicznych
oraz sposobów korygowania popełnianych niedociągnięć wychowawczych
i zmiany dotychczasowych zachowań dziecka,
konsultacje dla dzieci i młodzieży z problemami wychowawczymi i uczenia się

Terapeuta uzależnień – Agnieszka Pierzchała

w 1 piątek miesiąca w godz. 15:00-17:00 sutereny UG
pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym w podjęciu walki z nałogami

**szczegółowe informacje tel. (0-17) 23 00 260, 23 00 261
od poniedziałku do piątku w godz. 7:30 – 15:30**

Działalność Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego finansowana jest
ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2025.

Profilaktyka tańsza od leczenia

W ramach realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2025, w dniu 1 marca 2024 r. gmina Krasne zawarła umowę z Fundacją na Rzecz Psychoprofilaktyki Społecznej PRO-FIL z siedzibą w Rzeszowie na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego pt. „Profilaktyka tańsza od leczenia – III edycja”. W okresie od 1.03 do 31.12.2024 działaniami projektowymi zostaną objęci uczniowie, nauczyciele i rodzice wszystkich szkół podstawowych zlokalizowanych na terenie gminy Krasne.

Fundacja na Rzecz Psychoprofilaktyki Społecznej PRO-FIL jest w trakcie realizacji działań w ramach zadania publicznego „Profilaktyka tańsza od leczenia – III edycja”.

Do dnia dzisiejszego odbyły się:

- warsztaty z zakresu profilaktyki uniwersalnej – profilaktyka i rozwiązy-

wanie problemów alkoholowych dla klas IV-VIII – 33 warsztaty,

- warsztaty dotyczące profilaktyki uzależnień behawioralnych dla klas I-III – 26 warsztatów,
- działalność edukacyjno-profilaktyczna na rzecz zwiększenia kompetencji wychowawczych rodziców / opiekunów – 4 szkolenia dla rodziców,
- szkolenia w zakresie standardów ochrony małoletnich wynikających z art. 7 pkt 6 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606), wraz z wypracowaniem dla każdej z tych jednostek standardów ochrony dzieci – 3 szkolenia.

Realizowane są również bezpłatne zajęcia pozalekcyjne o profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży, dotyczące profilaktyki uzależnień, w tym programów

opiekuńczo-wychowawczych, jako zagospodarowanie czasu wolnego. Rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii są takie, aby zapewniać dzieciom i młodzieży alternatywne formy spędzania wolnego czasu, oferując zajęcia pozalekcyjne o charakterze artystycznym, ogólnorozwojowym oraz wspierające ich rozwój interpersonalny. Zaplanowano łącznie 320 godzin warsztatów, które będą odbywać się w okresie kwiecień – grudzień 2024 r.

Zajęcia odbywają się na terenie 4 szkół w Gminie Krasne, w następującym podziale:

- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Krasnem: zajęcia plastyczno-ekologiczne, zajęcia z origami, zajęcia sportowe i zajęcia szachowe,
- Zespół Szkół w Malawie: zajęcia plastyczne i zajęcia muzyczne,
- Zespół Szkół w Strażowie: zajęcia plastyczno-kulinarne,
- Szkoła Podstawowa w Palikówce: zajęcia sportowo-rekreacyjne.

Fundacja PRO-FIL

W hołdzie bohaterom AK z Krasnego

Rangę wydarzenia podkreślił udział pocztów sztandarowych Ochotniczej Straży Pożarnej w Krasnem oraz Szkoły Podstawowej w Krasnem. Uroczystość uświetniła oprawa Mszy Św. oraz wiązką pieśni patriotycznych Gminna Orkiestra Dęta z Krasnego.

Po zakończeniu uroczystości władze samorządowe wraz z gośćmi oraz członkami rodzin udały się na cmentarz parafialny by złożyć wiązkę kwiatów i zapalić znicze na grobach Henryka Kunysza i Władysława Lei oraz przy pamiątkowej tablicy poświęconej Władysławowi Skubiszowi umieszczonej na grobie Jego rodziców. Przed uroczystymi obchodami, w dniu 24 maja, delegacja z Krasnego, Instytutu Pamięci Narodowej oraz Stowarzyszenia „Staroniwa”, złożyła również wiązkę kwiatów przed pamiątkową tablicą przy ul. Batorego w Rzeszowie.

Dziękujemy za obecność i patriotyczną postawę! Osobno dziękujemy Bogusławie Wąs za podtrzymywanie i ciągłą pamięć o lokalnych bohaterach.

Organizatorami wydarzenia byli: Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie oraz Gmina Krasne. Patronat medialny objęli: Radio VIA oraz TVP3 Rzeszów.

G. Giedlarowicz
Fot. I. Śpiewła, K. Tekiela

25 maja 1944 roku oddział dywersyjny Armii Krajowej dokonał udanego zamachu na szefa referatu Gestapo do spraw walki z polskim ruchem niepodległościowym oraz jego tłumacza. Okupanci zginęli z rąk ochotników z placówki AK Słocina – Władysława Lei ps. „Trznadel”, Henryka Kunysza ps. „Szczygieł” i Władysława Skubisza ps. „Pingwin”. To właśnie ich pamięć uczczono 26 maja 2024 r. w rodzinnej miejscowości.

W 80. rocznicę przeprowadzenia akcji „Kośba”, w intencji jej uczestników modlono się w miejscowym kościele parafialnym. Mszę Świętą celebrował Jego Ekscelencja ks. bp Stanisław Jamrozek oraz ks. proboszcz Witold Wójcik. Tuż po Mszy Św. dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Krasnem, Marek Frączek, przedstawił rys historyczny wydarzeń sprzed 80 lat. Następnie głos zabrała Poseł na Sejm RP Teresa Pamuła, a podziękowania wyraził Wójt Gminy Krasne, Jacek Maternia.

Przed tablicą upamiętniającą żołnierzy AK na murze kościoła w Krasnem kwiaty złożyły ich rodziny - państwo Kunyszowie, Dziobakowie i Skubiszowie, a następnie: posłanka Teresa Pamuła, przedstawiciel rzeszowskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej Grzegorz Leszczyński, reprezentanci Stowarzyszenia Osób Represjonowanych w Stanie Wojennym, dyrektor i uczniowie ZSP w Krasnem oraz wójt Krasnego, Jacek Maternia, wraz z zastępcą, Januszem Łachem.

„Kośba” to akcja prowadzona wiosną i latem 1944 r. na terenie całej okupowanej Polski przez oddziały Armii Krajowej, a wymierzonej w niemieckich funkcjonariuszy oraz kolaborantów. Miała za zadanie eliminację oraz zastraszenie tych najbardziej niebezpiecznych dla podziemia. Akcją w Rzeszowie dowodził przedwojenny podoficer WP Władysław Ocoś, a nadzorował ją dowódca Placówki „Sosna” w Słocinie Michał Bereś ps. „Bem”. Do wykonania zadania zgłosiło się trzech żołnierzy podziemia. Byli to: Władysław Leja ps. „Trznadel”, Henryk Kunysz ps. „Szczygieł” i Władysław Skubisz ps. „Pingwin” – wszyscy z Krasnego.

Rozkaz likwidacji gestapowców został wykonany w samo południe 25 maja 1944 roku na ulicy Batorego w Rzeszowie. Jadący dorożką Friedrich Pottebaum i Hans Flaschke zostali zaskoczeni na zakręcie. W szybkiej wymianie ognia zginęli obaj gestapowcy oraz ukraiński woźnica. Odwrót oddziału dywersyjnego nie przebiegał jednak zgodnie z planem, bo hitlerowcy z pobliskich koszar i policjanci kolejowi zaczęli strzelać do wycofujących się żołnierzy AK.

W czasie wycofywania się Henryk Kunysz został lekko ranny, a Władysław Leja zginął po pościgu i dwudziestominutowej walce. Władysław Skubisz został zamordowany przez NKWD pod koniec 1944 r. Henryk Kunysz po wojnie musiał się ukrywać, później prowadził w Krasnem zakład instalacyjny, a jako element obcy politycznie – AKowiec i obcy klasowo – rzemieślnik, poznał co to są domiary, kontrole i grzywny. Zmarł w 1987 r. Władysław Skubisz, Władysław Leja, Henryk Kunysz, Władysław Ocoś i Michał Bereś zostali w 1944 r. odznaczeni Krzyżami Wirtuti Militari V klasy.

2 czerwca 2024 roku w parafii Strażów odbył się koncert pieśni poświęcony Matce Bożej, zorganizowany przez Towarzystwo Społeczno-Kulturalne „Strażowanie”. Dziękujemy przybyłym gościom: Wójtowi, Przewodniczącemu Rady Gminy, Radnym, Dyrektorowi Zespołu Szkół w Strażowie oraz parafianom i gościom. Dziękujemy wszystkim wykonawcom pieśni maryjnych: scholi Jutrzenka z Krasnego, scholi i chórowi z naszej parafii. Nagrody ufundowało Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Strażowanie a poczęstunek dla wykonawców Ks. Proboszcz i Sołtys.

I. Barnat . Fot. M. Witkowska

Przeegląd Pieśni Maryjnych

120 lat OSP w Malawie

15 czerwca 2024 roku Ochotnicza Straż Pożarna obchodziła swój wyjątkowy jubileusz – 120 lat nieprzerwanej służby na rzecz społeczności lokalnej. To szczególna okazja do uczczenia tych, którzy od pokoleń poświęcali się i poświęcają nadal ochronie życia i mienia mieszkańców.

Historia OSP w Malawie sięga 1904 roku, kiedy to grupa lokalnych mieszkańców zjednoczyła się by stworzyć organizację mającą na celu walkę z pożarami i innymi zagrożeniami. Były to czasy, gdy wiejskie społeczności musiały polegać na sobie nawzajem, a strażacy ochotnicy byli jedyną linią obrony przed niszczy-

cielskimi żywiołami. Pierwszymi założycielami byli Julian Beck, Franciszek Rąb i Walenty Szczepański. Posiadany wówczas sprzęt to dwie sikawki o napędzie ręcznym. Nieco później zakupiono pompę nożną typu angielskiego. W roku 1949 otrzymano pozwolenie na budowę remizy, która w roku 1951 została oddana do użytku. Budynek w późniejszych latach był rozbudowany i stoi do dziś. Pierwszym pojazdem malawskich strażaków był Dodge, który pozyskano w 1965 roku, następnie Star 21, który w 1995 roku został przekazany do Muzeum Pożarnictwa w Przeworsku. W 1994 roku pozyskano samochód Star 660, kolejnym pojazdem

był Star 25. Od roku 2005 w oddziale bojowym jednostki jest pojazd Mercedes Benz 1017, który służy do dziś. Ponadto jednostka na swoim wyposażeniu posiada lekki samochód Ford Transit.

Podczas uroczystości jubileuszowych jednostka OSP w Malawie została odznaczona „STRAŻACKĄ GWIAZDĄ PODKARPACIA”, zaś druhowie – medalami za zasługi dla pożarnictwa i odznakami – Strażak Wzorowy. Obchody tego wyjątkowego jubileuszu były nie tylko świętem strażaków, ale całej społeczności Malawy. Swoją obecnością w ten wspaniały dzień zaszczylicy: Adam Dziedzic – Poseł na Sejm RP, Karol Ożóg – w-ce Marszałek woj. Podkarpackiego, Jerzy Bednarz – w-ce Starosta Rzeszowski, j. eksc. Ks. Bp Stanisław Jamrozek, bryg, Tomasz Korniewicz – z-ca Komendanta Mijskiego PSP w Rzeszowie, Jacek Maternia – Wójt Gminy Krasne oraz wielu innych wspaniałych Gości.

Dziś OSP Malawa to prężnie działająca jednostka, która jest nie tylko gotowa do niesienia pomocy, ale również aktywnie uczestniczy w życiu społeczności lokalnej, biorąc udział w szkoleniach, pogadankach, piknikach i pokazach sprzętu.

Jednostka w swoich szeregach zrzesza 52 członków w tym 11 honorowych i 7 kobiet. Dodatkowo przy jednostce działa Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza licząca 25 członków.

M. Bem. Fot. D. Filip

Sukcesy młodych fitnessowców w PUCHARZE SYLVECO w Malawie

W marcowy weekend w Malawie odbył się Puchar Sylveco Fit Kid w kategorii NO-STRESS. Była to pierwsza tego rodzaju samodzielna impreza fitnessu dziecięcego w Polsce. Imprezę, objętą honorowym patronatem Wójta Gminy Krasne Wilhelma Woźniaka i przy wsparciu Gminy Krasne, w hali sportowej Zespołu Szkół w Malawie, zorganizowało działające przy szkole od 2017 roku Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” Malawa.

Konkurencję NO-STRESS włączono do rozgrywek Polskiego Związku Fit Kid w 2021 roku. Jest ona adresowana dla początkujących adeptów tańca, akrobatyki i fitness (chłopców i dziewcząt od 3 do 15 LAT), w ramach bezstresowej rywalizacji z gwarantowanym miejscem na podium i medalem oraz nagrodą Sponsora Głównego - firmy Sylveco. W ramach rywalizacji, trzech zawodników lub zawodniczek z danego rocznika, występuje równocześnie na swoich strefach planszy, do muzyki organizatora (60 sekund). Komisja sędziowska ocenia występy na podstawie techniki wykonywanych elementów akrobatycznych i choreografii do danej muzyki, klasyfikując zawodników odpowiednio na 1, 2 lub 3 miejscu na podium.

W zawodach w Malawie mogło wziąć udział każde dziecko, bez konieczności posiadania licencji, czy przynależności do klubu sportowego. Impreza miała mieć początkowo charakter lokalnego turnie-

ju, ale rozrosła się do imprezy rangi nieoficjalnych Mistrzostw Polski Południowo-Wschodniej. Wzięło w niej bowiem udział 133 zawodników z 12 klubów Podkarpacia i trzech ościennych województw – lubelskiego, świętokrzyskiego i małopolskiego: Szkoła Gimnastyki Lublin, AcroGym Rzeszów, Acro Fit Kids Rzeszów, Regionalni Sandomierz, TG Sokół Malawa, Black&White Ostrowiec Świętokrzyski, Dragon Sports Tarnów, As Poronin, Amino Annapol, Stal Rzeszów, Kuźnia Talentów Rzeszów oraz TG Sokół Rzeszów. W przerwach zawodów przewidziano liczne atrakcje, np. pokazy mistrzów SOKÓŁ TEAM POLAND, m.in. reprezentantek kadry narodowej Polskiego Związku Fit Kid oraz pokazy akrobatyki powietrznej w wykonaniu zawodniczek klubu TG „Sokół” z Rzeszowa. Dodatkową atrakcją imprezy był pokaz mody odzieży dziecięcej sklepu „DŻAGA”.

Sukces organizacyjny Pucharu Sylveco oraz duża ilość klubów, uczestników oraz kibiców, którzy po brzegi wypełnili halę w Malwie odzwierciedla zapotrzebowanie na organizację tego rodzaju imprez w regionie, będąc odwzorowaniem trendu rozwoju Fit Kid nie tylko w Polsce, ale i na świecie. Fitness gimnastyczny, to bowiem najdynamiczniej rozwijająca się dyscyplina gimnastyczna, której zalety doceniły już wysoko rozwinięte kraje Europy Zachodniej (Irlandia, Włochy, Hiszpania, Szwajcaria) a także liczne kraje Europy Centralnej i Wschodniej (Polska, Czechy, Słowacja, Bułgaria, Rumunia, Węgry, Serbia, Chorwacja). Nadmienimy, że dyscyplina ta została opracowana ćwierć wieku temu przez węgierskich naukowców, trenerów i lekarzy, aby zapewnić wszechstronny i maksymalnie zdrowy rozwój cech motorycznych dziecka od 4 roku życia (m.in. poprzez rozwój siły, gibkości i plastyki ruchu) czego efektem ma być utrzymanie maksymalnej sprawności w wieku dorosłym i senioralnym. Budujące jest, że dzięki trenerom i klubom regionu, przy wsparciu Gminy Krasne, fitness gimnastyczny rozkwita również na naszym terenie i ma się bardzo dobrze w Malawie.

Złote medale w Pucharze Sylveco Fit Kid NO-STRESS zdobyli:

- Rozalia Korfanty, Maya Bielecka, Zuzanna Ingot, Krzeszowska Oliwia, Pola Ciosek, Vanessa Selwa, Sycz Wiktoria, Jessica Selwa, Marcelina Leń, Iga Hajt, Milena Kubiś, Milena Gouda, Amelia Gruba

(TG (SOKÓŁ RZESZÓW – 13 medali);

- Maja Kurdańska, Czyż Zuzanna, Turlej Kamila, Kamińska Maria, Prudka Daria, Tomala Emilia, Ryś Magdalena, Tofiliska Agata, Bartkowska Amelia, Karolina Skowron (DRAGON SPORT TARNÓW – 10 medali);

- Daria Kotlik, Lena Paszkiewicz, Rozalia Wiglus, Kumor Hanna, Łucja Maj, Odeta Szela (TG SOKÓŁ MALAWA – 6 medali);

- Hanna Feduniak, Adrianna Woźniak, Czerkies Zofia, Marianna Mazur (ACRO-GYM – 4 medale);

- Alicja Kołodziej, Kołodziej Milena, Klementyna Krupa, Martyna Półgrabia (REGIONALNI SANDOMIERZ – 4 medale);

- Wiktoria Wąsik, Firlej Małgorzata (AMINO);

- Tina Vorozheikina (SG KUCHAREWICZ);

- Aurora Sokolovska (AS PORONIN);

- Maria Rzeźnik (STAL);

- Liwia Wilczyńska (KUŹNIA TALENTÓW);

- Luiza Just (BLACK&WHITE).

Trenerami klubów Pucharu Sylveco są: Patrycja Kloc i Danylo Skorodzievskiy (AcroGym), Oliwia Rejment, Wiktoria Kloc, Lena Skowrońska, Kinga Ożóg, Serioża Koczarian i Grzegorz Bielec (TG „Sokół”), Partycja Widlarz i Katarzyna Czernicka (Acro Fit Kids Rzeszów), Dominika Witek-Kukielka, Olga Gut i Piotr Słowik (Dragon Sport Tarnów), Joanna Kępa (Black&White Ostrowiec Świętokrzyski), Daria Just (Amino Annapol), Adrianna Stachowski, Weronika Czerwiec i Paweł Kucharzewicz (Szkoła Gimnastyki Lublin), Nazarij Sokolovsky (As Poronin), Sara Skrok (Regionalni Sandomierz) oraz Karolina Krupa i Grzegorz Bielec (TG Sokół Malawa).

Przed fitnessowcami z całej Polski już wkrótce najważniejsza krajowa impreza sezonu – Mistrzostwa Polski (Brodni-ca'24), których zwycięzcy będą mieli prawo startu w mistrzostwach Europy IFKD w Bułgarii.

G. Bielec
Fot. Archiwum TG „Sokół” Malawa

Pikniki rodzinne i szkolne w Krasnem i Strażowie

Fot. K. Bysiewicz, I. Mazur

Pikniki rodzinne i szkolne w Malawie i Palikówce

Fot. S. Tabasz, I. Brzeżawska, archiwum SP Palikówka

Moc atrakcji w przedszkolu w Krasnem

Przedszkole wywiera wszechstronny wpływ na rozwój dzieci, organizując całość ich trybu życia w czasie pobytu na placówce. Wychodząc na przeciw potrzebom naszych podopiecznych i ich rodziców, w minionych miesiącach dzieci wzięły udział w wielu atrakcjach i wydarzeniach, co urozmaiciło i wzbogaciło czas spędzany w przedszkolu.

Jedną z najważniejszych uroczystości przedszkolnych jest Dzień Babci i Dziadzia. Nasi wychowankowie, jak co roku, solidnie przygotowali się do świętowania ze swoimi najbliższymi. Jasełka, przedstawienia, wiersze, piosenki i tańce oraz własnoręcznie przygotowane upominki na pewno odbiły swój ślad we wspomnieniach babć i dziadziów, którzy osobiście mogli podziwiać swoje wnuczka na

przedszkolnej scenie.

Przedszkolaki nie mogły narzekać na nudę, poza próbami do występów, uczestniczyły bowiem w wielu niecodziennych atrakcjach. Laboratorium bańkowe, w którym to dzieci odkrywały chemiczno-fizyczne właściwości baniek mydlanych, ich magiczne oblicze. Muzyczne spotkanie z papugą i piratami, warsztaty zoologiczne z egzotycznymi zwierzętami, spotkanie z funkcjonariuszami Straży Ochrony Kolei oraz psem służbowym oraz tradycyjne spotkania z muzykami ze Szkoły Muzycznej Yamaha i Mobilnej Filharmonii to nie wszystkie o naszych podopiecznych.

Bal karnawałowy, to zabawa, na którą z niecierpliwością czekały dzieci, by

wcielić się w postaci swoich ulubionych bajkowych bohaterów, a następnie oddać się w wir zabawy. A gdy słońce już na dobre zagościło nad naszym dachem i pogoda była sprzyjająca, dzieci wyruszyły na fantastyczne, różnorodne wycieczki, z których wróciły zmęczone, ale przede wszystkim szczęśliwe.

Oprócz wymienionych przedsięwzięć nie można pominąć projektu wolontariackiego we współpracy z Bankiem ING: „Ogródek warzywny”. Każda z grup otrzymała specjalnie przygotowany kącik ogrodniczy w formie skrzynki, w której to przedszkolaki mogą uprawiać warzywa, doświadczać natury sensorycznie, uczyć się o zdrowym pożywieniu i roślinach. Samodzielnie wyhodowane warzywa zbierzemy z pewnością już niebawem.

A. Opałek

*„Sprintem do maratonu Biegnie dziecko każde
Sprintem do maratonu bo zdrowie jest ważne
Sprintem do maratonu po zdrowie na mecie
Sprintem do maratonu wygrać je możecie ...”*

24 maja 2024 r. przedszkole z Mala wy przyłączyło się do ogólnopolskiego maratonu przedszkolaków - „Sprintem do maratonu”. Patronat nad tym przedsięwzięciem sprawuje miesięcznik „Bliżej przedszkola”. Był to dziesiąty, jubileuszowy, maraton najmłodszych Polaków, a naszych podopiecznych już po raz dziewiąty. Udział w akcjach ogólnopolskich to okazja do promowania placówki, podejmowania wspólnego wysiłku na rzecz osiągnięcia większych rezultatów, czy też integracji. Akcja trwała do 7 czerwca, wzięło w niej udział ponad 24 tysiące przedszkolaków z całego kraju, które razem przebiegły ponad 7 tysięcy kilometrów.

Maraton to nie tylko satysfakcja wzięcia w nim udziału. Głównym celem tego wyjątkowego wydarzenia jest promowanie zdrowego stylu życia i aktywności

fizycznej wśród najmłodszych. Projekt zakłada również edukację zdrowotną, propagując ideę aktywnego trybu życia, który jak obecnie obserwujemy niepokojąco spada i niesie za sobą negatywne skutki właśnie w sferze zdrowotnej. Wierzemy,

że radość jaką przeżywały nasze dzieci dobiegając do mety, kibicując sobie wzajemnie i zdobywając medale będzie miło wydzwięk na co dzień.

B. Korab

Mama i tata to słowa, które są synonimem miłości, dobra, ciepła rodzinnego i szczęścia. Dla małego dziecka rodzice to najważniejsze osoby w życiu. Należy więc zadbać, troszczyć się i pielęgnować więź między dzieckiem a rodzicem.

W naszym przedszkolu 28 maja obchodziliśmy Święto Mamy i Taty. Z tej okazji przedszkolaki zaprosiły swoich ukochanych rodziców, aby wierszykami, piosenkami, tańcami i życzeniami podziękować za ich miłość. Wszyscy goście podziwiali układy taneczne w wykonaniu przedszkolaków. Sala przedszkolna stała się sceną, na której dzieci zaprezentowały bogaty program artystyczny. Po zakończeniu uroczystych występów, dzieci zaśpiewały swoim rodzicom "Sto lat" i wręczyły własnoręcznie wykonane upominki. Był to niezwykle wzruszający moment, który wywołał wiele uśmiechów na twarzach rodziców. Po oficjalnej części uroczysto-

Rodzinna uroczystość w przedszkolu w Palikówce

ści, wszyscy zostali zaproszeni na słodki poczęstunek. Wszystkim Mamusiom i Tatusiom składamy serdeczne życzenia.

R. Kunysz
Fot. Archiwum GP Palikówka

W maju br. w żłobku w Krasnem, jak co roku, świętowaliśmy Dzień Rodziny. Była to świetna okazja, aby przypomnieć jak ważną rolę w naszym życiu pełni rodzina. Najwięcej radości daje wspólna zabawa, dlatego też każda z rodzin otrzymała szereg zadań do zrealizowania, m.in. wykonanie sensorycznej grzechotki, wyklejenie serduszka czerwoną bibułą. Ponadto odbyła

Dzień rodziny

się prezentacja z życia żłobka oraz przedstawienie „Brzydkie Kaczątka” w wykonaniu cioc-opiekunek.

W ramach podziękowania za udział w Dniu Rodziny, rodzice i dzieci otrzymali drobne upominki. Swoją obecnością zaszczycił nas Wójt Gminy Krasne Jacek Maternia. Całość dopełniło studio tatuażu i bańkowe szaleństwo, oraz zabawy mu-

zyczne w ogrodzie i na placu zabaw.

Mamy nadzieję, że każdy z obecnych świetnie się bawił i będzie miło wspominać wspólnie spędzony czas ze swoim dzieckiem. Na pamiątkę tego wydarzenia zostały zrobione rodzinne zdjęcia na przygotowanej ścianie.

P. Stec

Konkurs misyjny

Przedzkolaki ze Strażowa wzięły udział w diecezjalnym konkursie tanecznym pt.: „Tańcz przed Panem”. Organizatorami konkursu było Dzieło Misyjne Diecezji Rzeszowskiej, a współorganizatorem Przedszkole Publiczne Sióstr Serafitek w Rzeszowie.

Celami konkursu było rozbudzenie zainteresowaniem pracą misyjną Kościoła,

krzewienie tańca jako formy modlitwy i uwielbienia Boga, popularyzacja różnych form tanecznych. Dzieci w misyjnych strojach zatańczyły dwa tańce. Dzieci z grupy Biedronek (6-latki) wystąpiły z tańcem tan-

go argentyńskie zdobywając drugie miejsce, a dzieci z grupy Słoneczek (5-latki) z tańcem jerozolimskim zajęły miejsce trzecie. Gratulujemy sukcesów małym tancerzom.
I. Barnat. Fot. M. Puziewicz

X Powiatowy Konkurs Geograficzny

17 kwietnia 2024 roku w Zespole Szkół w Strażowie odbył się X Powiatowy Konkurs Geograficzny. Tematem tegorocznej edycji było „20 lat Polski w Unii Europejskiej”.

Patronatami przedsięwzięcia byli: Starosta Rzeszowski Marek Sitarz i Wójt Gminy Krasne Wilhelm Woźniak, patronat merytoryczny objął Europe Direct – Rzeszów. W konkursie wzięło udział 9 drużyn z Krasnego, Łąki, Łukawca, Malawy, Palikówki, Stobiernej, Strażowa, Trzebownika i Zaczernia.

X Powiatowy Konkurs Geograficzny rozpoczął się walcem wiedeńskim, następnie były: taniec portugalski, taniec włoski i francuski w wykonaniu grupy sześciolatek pod opieką Ireny Barnat.

Nad przebiegiem konkursu czuwało jury w składzie: Wilhelm Woźniak – Wójt Gminy Krasne, Janusz Łach – zastępca wójta, Grzegorz Morycz – przewodniczący Rady Rodziców, Radny Gminy Krasne, Piotr Lecki – sołtys Strażowa, Ewa Nowak-Koprowicz – kierownik Europe Direct Rzeszów, Agata Gunia-Buk – dyrektor Zespołu Szkół w Strażowie, Ewa Nowak – zastępca dyrektora szkoły.

Pierwsza część konkursu rozpoczęła się quizem wiedzy o krajach Unii Europejskiej. Zespoły odpowiadały na takie same pytania. Każda grupa, podobnie jak w teleturniejach, miała do dyspozycji 3 szansę, które traciła podczas udzielenia złej odpowiedzi.

Nad niektórymi z pytań trzeba się było nieźle nagłowić. Ta część konkursu wyłoniła 3 finałowe drużyny: Zespół Szkół w Łukawcu, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Krasnem oraz Zespół Szkolno-Przedszkolny w Stobiernej. W drugiej części konkursu najlepsze drużyny miały do rozwiązania te same zadania.

W zadaniu pierwszym drużyny musiały opisać pogodę we Francji na podstawie mapy synoptycznej. W zadaniu drugim uczniowie dopasowywali do poszczególnych państw flagę, cechę demograficzną, ciekawostkę oraz wyspę. W ostatnim zadaniu uczniowie określali rodzaj wybrzeża oraz podawali nazwę państwa, w którym ono występuje.

Zadania nie były łatwe. Jednak warto było podjąć trud, gdyż na zwycięzców czekały atrakcyjne nagrody ufundowane przez dyrektora Zespołu Szkół w Strażowie, Europe Direct Rzeszów i firmę Erkado – produ-

centa okien i drzwi.

A oto zwycięzcy: I miejsce – drużyna ze szkoły w Krasnem: **Igor Kmiotek, Szymon Machynia, Miłosz Worwa**. II miejsce – drużyna z Łukawca: **Filip Chylek, Adam Sosnowiec, Wiktor Wakuła**. III miejsce – drużyna ze Stobiernej: **Melania Sołek, Szymon Pączek, Szczepan Drupka**.

U honorowani zostali także pozostali uczestnicy konkursu. Gratulujemy wszystkim, którzy wzięli udział w konkursie – spróbowali swoich sił i podjęli wyzwanie, gdyż każde takie przedsięwzięcie czyni nas bogatszymi o nowe doświadczenia. Gratulujemy również opiekunom wszystkich drużyn. Do zobaczenia za rok!

Organizatorami konkursu byli: Irena Kwoka, Magdalena Bartochowska, Tomasz Kuczyński, Katarzyna Kot – nauczyciele Zespołu Szkół w Strażowie.

I. Kwoka
Fot. K. Bysiewicz

Laureatka

Pragniemy z radością i dumą poinformować, że Aleksandra Łach, uczennica Zespołu Szkół w Strażowie z klasy 8, została laureatką przedmiotowego konkursu kuratorskiego z historii w roku szkolnym 2023/2024.

Ola jest wszechstronnie uzdolniona i pracowita. Często bierze udział w różnego rodzaju konkursach. Najbardziej interesuje się przedmiotami ścisłymi oraz plastyką. Uwielbia rysować i robi to w każdej wolnej chwili. Stara się również zdobywać wiedzę z innych przedmiotów, np. z historii. Zawsze miała dobrą pamięć do dat, wydarzeń, postaci historycznych. Udowodniła to, przechodząc etap szkolny i rejonowy konkursu, a w etapie wojewódzkim zdobywając aż 81 pkt. Udział w takim konkursie wymaga od ucznia ogromnego zaangażowania i wielu godzin pracy. Nielicznym udaje się zdobyć tytuł laureata. Na szczęście wielomiesięczny wysiłek zaowocował sukcesem. Opiekunem uczennicy był Marcin Tonia.

Zyczymy Oli kolejnych osiągnięć w szkole ponadpodstawowej!

M. Tonia

Pétanque jednoczy w nowoczesnym świecie!

Od 1 marca do 15 maja br., w Zespole Szkół w Malawie, realizowany był projekt grantowy „PÉTANQUE JEDNOCZY W NOWOCZESNYM ŚWIECIE!”. Innowacyjne działania odbyły się w ramach projektu IOM finansowanego przez Stany Zjednoczone Ameryki Północnej. Otrzymaliśmy środki pieniężne na zakup zestawów kul oraz na nagrody w zaplanowanych konkursach.

Głównym celem projektu było ograniczenie czasu spędzanego na urządzeniach mobilnych i zachęcanie dzieci do aktywności fizycznej.

Zaproponowaliśmy francuską grę zręcznościową w pétanque. Okazało się, że był to doskonały pomysł. Zauważyliśmy, że gra bardzo szybko zdobyła uznanie wśród społeczności szkolnej i lokalnej. W ramach projektu zorganizowaliśmy Turniej gry w pétanque dla klas 1-3, Rodzinny Konkurs Fotograficzny pt. „Boule łączy pokolenia” oraz gminny turniej gry w pétanque dla uczniów klas 3.

O wyjątkowości naszego pomysłu stanowi fakt, że projekt jest rozwojowy i będzie

kontynuowany w kolejnych latach. Planujemy m.in. organizację zabaw integracyjnych z wykorzystaniem boule oraz turniejów dla dzieci, młodzieży ze starszych klas, rodziców, a także seniorów. Wierzymy, że grono pasjonatów aktywnego wypoczynku będzie poszerzało się.

B. Głowiak

Sukcesy uczniów z Krasnego

Z radością i dumą pragniemy poinformować społeczność naszej gminy o wybitnych osiągnięciach uczniów ZSP w Krasnem w konkursach przedmiotowych organizowanych przez Kuratorium Oświaty oraz w międzynarodowych konkursach językowych. Ich sukcesy są wynikiem ciężkiej pracy, zaangażowania oraz wsparcia ze strony nauczycieli i rodziców.

Laureaci Konkursów Kuratoryjnych

- **Łukasz Poplewski** z klasy 8b zdobył tytuł laureata w Konkursie Kuratoryjnym z matematyki. Jego wybitne umiejętności i zdolności analityczne przyniosły mu zasłużone uznanie.

- **David Majewski** z klasy 8b również osiągnął ogromny sukces, zdobywając tytuł laureata w Konkursie Kuratoryjnym „BALTIE”, który sprawdził umiejętności programistyczne.

Finaliści językowych konkursów kuratoryjnych

- **Aleksandra Tarała** z klasy 6c wykazała się doskonałą znajomością języka hiszpańskiego, zdobywając tytuł finalisty w Konkursie Kuratoryjnym z tego języka.

- **Oskar Styś** z klasy 6b został finalistą w Konkursie Kuratoryjnym z języka niemieckiego, co świadczy o jego zaawansowanej znajomości tego języka.

Laureat Pierwszego Wojewódzkiego Konkursu Wiedzy „OMNIBUS”

- **Leon Kłeczek** z klasy 3c zdobył tytuł laureata w Pierwszym Wojewódzkim Konkursie Wiedzy „OMNIBUS”. Jego imponująca wiedza ogólna i zdolność logicznego myślenia wyróżniły go spośród uczestników.

Laureaci Międzynarodowego Konkursu Językowego „KANGUR”

- **Aleksandra Tarała** z klasy 6c zdobyła Złotego Kangura w kategorii języka angielskiego.

- **Maja Hulanicka** z klasy 6b również zdobyła Złotego Kangura w kategorii języka angielskiego.

- **Aleksander Bieniasz** z klasy 7b otrzymał Brązowego Kangura w kategorii języka angielskiego.

- **Mateusz Kapusta** z klasy 7b także zdobył Brązowego Kangura w kategorii języka angielskiego.

- **Kajetan Milke** z klasy 6c zdobył Złotego Kangura w kategorii języka niemieckiego.

- **Ignacy Milke** z klasy 6c również zdobył Złotego Kangura w kategorii języka niemieckiego.

- **Oskar Styś** z klasy 6b uzyskał Srebrnego Kangura w kategorii języka niemieckiego.

Te imponujące osiągnięcia naszych uczniów świadczą o ich ogromnym talencie, determinacji oraz wysokim poziomie nauczenia w naszej szkole. Jesteśmy niezwykle dumni z ich sukcesów i życzymy im dalszych triumfów w przyszłości. Gratulujemy również nauczycielom, którzy włożyli wiele pracy w przygotowanie uczniów.

M. Werner. Fot. K. Bysiewicz

Dzień Świętego Patryka

W poniedziałek, 18 marca br., uczniowie klasy VII SP w Palikówce zorganizowali dla swoich koleżanek i kolegów z klas starszych konkurs związany z życiem świętego Patryka, patrona Irlandii. Aby utrudnić zadanie, niektóre zagadki rozwieszono na korytarzu szkolnym, w trudno dostępnych miejscach. Trzyosobowe drużyny pracowały nad ćwiczeniami pod czujnym okiem siódmoklasistów. Wyzwanie, trwające już od samego rana, zakończono podczas przerwy obiadowej.

E. Gotkowska
Fot. Archiwum SP Palikówka

Wicemistrzostwo w Turnieju o Puchar Tymbarku

wej w Krasnem uległa w finale drużynie WKS Kurzyna i tym samym zanotowała duży sukces zostając vice mistrzyniami województwa podkarpackiego w kategorii U8.

Zawodniczka Marika Gmyrek została najlepszą zawodniczką turnieju w swojej kategorii wiekowej.

W turnieju wzięły udział: **Marika Gmyrek, Zuzanna Wiater, Adrianna Kąkol, Nela Kowalska, Agata Lisica, Lena Kuzio, Zuzanna Kulig, Aleksandra Furman**. Trenerzy: **Wojciech Kunysz, Maciej Ślaski, Jowita Baran**.

W. Kunysz

6 maja zespoły z całego województwa podkarpackiego rywalizowały w Stalowej Woli o miano najlepszej drużyny w regionie w XXIV edycji piłkarskiego turnieju o Puchar Tymbarku. Do walki o miano najlepszej drużyny w województwie przystąpiło 101 zespołów w trzech kategoriach wiekowych – U-8, U-10 i U-12 – z oddzielnymi klasyfikacjami dla drużyn dziewcząt i chłopców.

W kategorii U-10 i U12 zwycięzcy mogli reprezentować Podkarpacie w Finale Ogólnopolskim.

Na etapie wojewódzkim zakończyły się rozgrywki w kategorii U-8. Wśród dziewcząt w tej kategorii drużyna ze Szkoły Podstawo-

Konkurs językowy

W IX edycji Powiatowego Konkursu Językowego Palikówka 2023/2024 wzięło udział 35 uczniów klas I-VIII ze szkół powiatu rzeszowskiego. Dziękujemy wszystkim za zaangażowanie i gratulujemy pomysłowych prac! Wszyscy uczniowie rywalizowali w kilku kategoriach: 1. komiks, klasy I-IV. 2. filmik w języku angielskim, klasy V-VI. 3. filmik w języku angielskim, klasy VII-VIII. 4. filmik w języku niemieckim, klasy VII-VIII.

Konkurencja w tym roku była bardzo duża, a każda nadesłana do nas praca była dobrze przygotowana i interesująca. Bardzo trudno było wydać werdykt. Na szczęście po burzliwych dyskusjach, udało się wyłonić laureatów.

Zapraszamy do udziału w przyszłym roku. Będzie to już X, jubileuszowa edycja naszego konkursu, więc na pewno wymyślimy coś naprawdę interesującego.

Co istotne, laureatom naszego konkursu przysługuje wpis na świadectwie, dlatego zachęcamy do udziału za rok!

E. Gotkowska, A. Kozdra, J. Krzysiak

Kopciuszek w Palikówce

8 czerwca 2024 r. podczas Pikniku Rodzinnego w Palikówce wystawiono przedstawienie pt. „Kopciuszek”. Nie byłoby w tym nic dziwnego, gdyby nie fakt, że w poszczególne role wcielił się nauczyciele i pracownicy Szkoły Podstawowej w Palikówce oraz panie ze Stowarzyszenia Kobiet w Palikówce.

Widowisko zebrało mnóstwo pozytywnych recenzji ze strony rodziców i miesz-

kańców wsi. Swoją obecnością zaszczycili nas również Wójt Gminy Krasne – Jacek Marternia oraz sołtys Palikówki – Marcin Leško.

Było wesoło, nietypowo i bardzo dostojnie. Cieszymy się, że mogliśmy wszystkim tak mało zaskoczyć. Po więcej informacji i zdjęć zapraszamy na stronę szkoły zspalikowka.szkolna.net.

K. Tarnawska

Wycieczki szkolne

Wycieczki to jedna z najbardziej lubianych przez dzieci form uczestnictwa w życiu szkolnym. W ostatnim roku uczniowie naszej szkoły mieli okazję uczestniczyć w wycieczkach do różnych zakątków Polski oraz do Wiednia i Bratysławy. Każda z tych podróży przyniosła wiele wrażeń i wzbogaciła wiedzę uczestników. Oto krótkie podsumowanie miejsc, które odwiedziliśmy, oraz ich walorów turystycznych i krajoznawczych.

Folusz i Jasło. Piękna, spacerowa trasa piesza: Folusz - Diabli Kamień oraz Muzeum Lizaka w Jasle.

Wrocław. Wrocław, miasto stu mostów, oczarował nas swoją architekturą i historią. Spacer po Rynku i wizyta na Ostrowie Tumskim z katedrą św. Jana Chrzciciela, w Muzeum Uniwersytetu Wrocławskiego i Panorama Raclawicka były niezapomnianymi przeżyciami. Krasnale rozproszone po całym mieście dodawały uroku i stanowiły ciekawą zabawę w ich poszukiwanie. Odwiedziliśmy też Afrykarium i ZOO.

Trójmiasto i Toruń. W Gdańsku, Gdyni i Sopocie uczniowie mieli okazję zobaczyć

piękne Stare Miasto w Gdańsku, zwiedzić Muzeum Emigracji w Gdyni oraz spacerować po najdłuższym drewnianym mołu w Europie w Sopocie. Trójmiasto zachwytiło nas połączeniem historii, nowoczesności i nadmorskiego klimatu. Odwiedziliśmy też Toruń; miasto Mikołaja Kopernika, patrona naszej szkoły.

Krynica-Zdrój. Krynica-Zdrój, znana z leczniczych wód mineralnych, oferowała nam wspaniałe widoki z Góry Parkowej oraz relaks w pijalniach wód. Uczniowie poznali również znaczenie i działanie wód leczniczych, co było cenną lekcją biologii i geologii.

Sandomierz. Sandomierz, z jego zabytkowym rynkiem, katedrą i podziemną trasą turystyczną, przeniósł nas w przeszłość. Dodatkową atrakcją była możliwość zobaczenia miejsc znanych z serialu „Ojciec Mateusz”, co wzbudziło wiele emocji wśród uczniów.

Rymanów-Zdrój. W Rymanowie-Zdroju uczniowie mogli skorzystać z dobrodziejstw leczniczych wód mineralnych i spacerować po malowniczych parkach zdrojowych. Wy-

cieczki po okolicznych szlakach pozwoliły na bliski kontakt z przyrodą i jej pięknem.

Solina. Solina i jej zapora na Jeziorze Solińskim były prawdziwą atrakcją techniczną i krajoznawczą. Rejs statkiem po jeziorze oraz piesze wędrówki po Bieszczadach dostarczyły nam niezapomnianych wrażeń i pięknych widoków.

Bieszczady. Bieszczady to miejsce dla miłośników dzięki przyrodzie. Uczniowie podziwiali niesamowite krajobrazy podczas przejazdu drezynami rowerowymi na trasie Uherce Mineralne – Olszanica Pałac. Płynęliśmy w rejs statkiem po Jeziorze Solińskim. Udało nam się także przyglądać się Bieszczadom z lotu ptaka podczas przejazdu gondolą nad Zaporą Solińską. Spotkanie z naturą i spokojem tych gór na długo pozostanie w naszej pamięci.

Wiedeń i Bratysława. Wiedeń zachwytił nas swoją historyczną architekturą i bogatą kulturą. Zwiedziliśmy Pałac Schönbrunn, katedrę św. Szczepana, Operę Wiedeńską oraz muzea, które wzbogaciły naszą wiedzę o historii i sztuce. Bratysława, z jej malowniczymi uliczkami i widokami na Dunaj, była idealnym zakończeniem naszych podróży. Zwiedzanie Zamku Bratysławskiego i spacer po Starym Mieście dostarczyły nam wielu wrażeń i pozwoliły lepiej poznać kulturę naszych południowych sąsiadów.

Każda z tych wycieczek była wyjątkowa i pełna niezapomnianych doświadczeń. Dzięki nim uczniowie nie tylko poszerzyli swoją wiedzę, ale także zyskali wspaniałe wspomnienia. Nauczycielom pozwoliły na lepsze poznanie uczniów oraz odkrycia ich talentów, czy zdolności, które nie ujawniły się w szkole.

J. Ciupak, K. Ptak
Fot. Archiwum ZSP Krasne

Parada Orkiestr Dętych zakończona na II miejscu!

W sobotnie popołudnie, 9 czerwca 2024 r., wzięliśmy udział w XXIV Podkarpackiej Paradzie Orkiestr Dętych organizowanej przez Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Tyczynie. Pomimo niepewnej pogody rozpoczęliśmy wydarzenie od przemarszu z rynku w Tyczynie wraz z 7 orkiestrami i 2 zespołami mażorettek.

Po dotarciu na miejsce przeszliśmy do wspólnego wykonania marszy „Orkiestry Dęte” oraz „Golden Sun”, które pozwoliły uwolnić moc drzemiącą w orkiestrach dętych.

Wreszcie przyszedł czas na występy

konkursowe poszczególnych zespołów. Wykonania utworów, jak i w poprzednich latach, były na wysokim poziomie, a utwory były z całej gamy stylów muzycznych. Nie mogło oczywiście zabraknąć polskich utworów, w końcu polska muzyka jest także piękna. Oczekując z niecierpliwością na werdykt jury wymienialiśmy się doświadczeniami z innymi członkami orkiestr.

Gdy nadszedł czas ogłoszenia wyników zostaliśmy docenieni przyznaniem II miejsca! Jest to dla nas wielkie osiągnięcie już drugi rok z rzędu. Dziękujemy za docenie

nie i obiecujemy ciężko pracować aby w przyszłym roku zagrać jeszcze lepiej!

D. Chwajot

Koncert Swing i Latino

Gminna Orkiestra Dęta na pożegnanie karnawału zaprezentowała koncert pt. „Swing i Latino”, podczas którego można było posłuchać i zapoznać się z historią przebojów polskich i zagranicznych, i wokalisty Tomasza Kotarby.

I. Śpiewla

Piękno zamknięte w koronce

Koronczarstwo jest rzemiosłem bardzo wymagającym. Powstający artystyczny wyrób jest wypadkową warsztatu twórcy, jego dokładności, cierpliwości i zmysłu plastycznego. Staranne wykończenie podkreśla wszystkie elementy wzoru, bardzo często dopiero w skończonej pracy widzimy charakterystyczne dla danej techniki elementy.

W tym roku, już po raz ósmy, Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Krasnem był gospodarzem wojewódzkiego konkursu koronczarskiego. Jury konkursowe

obejrzało 115 zwiewnych i delikatnych prac, w trzech kategoriach: koronka szydełkowa, koronka wykonana techniką inną niż szydełkowa oraz praca z haftem rzeszowskim. Komisja oceniała poziom wykonania pracy, bo to on prezentuje umiejętności techniczne twórcy, poszukiwała w pracach tradycyjnych elementów koronki i haftu, właściwych dla naszego terenu oraz plastykę i estetykę pracy, któ-

ra wzbudza zachwyt u odbiorców.

Konkurs odbył się pod patronatem Starosty Rzeszowskiego i Wójta Gminy Krasne, przy współpracy z Muzeum Etnograficznym w Rzeszowie oraz Ludowym Uniwersytem Rzemiosła Artystycznego w Woli Sękowej. Dziękujemy wszystkim uczestnikom, laureatom gratulujemy nagród i wyróżnień. Warto wiedzieć, że wśród nagrodzonych są również podopieczni Pracowni Rękodzieła GOKiB Krasne.

L. Hajduk. Fot. I. Śpiewla

Tradycyjnie, jak co roku, w okresie przedświątecznym zaprosiliśmy mieszkańców gminy Krasne na wielkanocny kiermasz. Wydarzenie to było okazją do prezentacji rodzimych talentów rękodzielniczych, przypomnienia tradycji ozdób Świąt Wielkiej Nocy oraz integracji mieszkańców. W organizację włączyło się Koło Kobiet z Palikówki, a dodatkową atrakcją kiermaszu, wraz z Pracownią Rękodzieła GOKiB Krasne, przygotowała Agnieszka Koterba. Na kiermaszu można było zakupić ręcznie wykonane dekoracje i wielkanocne ozdoby: palmy, pisanki, serwety, koszyki i stroiki, a dla najmłodszych - zabawki. Panie z Koła Kobiet zadbały o pyszności do jedzenia. W fotograficznym atelier Klaudia, Kornelia i Dominika wykonywały portrety w różnych nakryciach głowy. Marcowa pogoda dopisała i przyciągnęła na kiermasz kupujących.

Kiermasz świąteczny

Mieszkańcom dziękujemy za udział w kiermaszu, współorganizatorom za pomoc przy wydarzeniu.

L. Hajduk
Fot. Archiwum GOKiB Krasne

Dzień Czekolady

W wigilię Dnia Czekolady, 11 kwietnia świętowaliśmy prezentując nasze talenty. Wystąpił Zespół Taneczny "Gwiazdeczki" oraz panie uczęszczające na kurs tańca do pani Pauliny, a także podopieczni Pracowni Muzyki pani Liliany. W ramach spalania kalorii szukaliśmy czekoladek po-

ukrywanych w Czytelni Plenerowej, przez podopiecznych Świetlicy Środowiskowej, a później były gry, zabawy i... fontanna czekoladowa z owocami. Dziękujemy za liczny udział!

I. Śpiewła
Fot. K. Tekiela

Konkurs wokalny

„Trzynastego wszystko zdarzyć się może...”

13 czerwca 2024 roku odbył się finał IV Wojewódzkiego Konkursu Wokalnego dla Dzieci i Młodzieży „Śpiewajka”, pod patronatem Starosty Powiatu Rzeszowskiego oraz Wójta Gminy Krasne.

Wsparli nas dzielnie mecenasami: Greinplast, Express Bank Spółdzielczy w Rzeszowie, Hitpol Krasne, WMWitMar - Artykuły BHP dla Twojej firmy, Ben Baby Wszystko dla Dziecka, firma Romiko Roman Kozak oraz cukiernia Millennium.

Do konkursu zgłosiło się 120 młodych

wokalistów całego Podkarpacia, przysyłając nagrania dowolnie wybranej piosenki w języku polskim. Profesjonalne jury: Bożena Stasiowska-Chrobak, Monika Adamiec i Daniel Lipiec wyłoniło 46 osób, w 4 kategoriach wiekowych, do prezentacji w finale. Nagrodzono statuetkami oraz bonami подарunkowymi 14 osób, wyróżniono 14 osób. Wszyscy uczestnicy finału otrzymali pamiątkowe dyplomy i drobne upominki.

Finał konkursu był okazją do integracji środowiska wykonawców piosenki, promocji uzdolnionej młodzieży i popularyzacji wartościowego artystycznie repertuaru. Gratulujemy wszystkim nagrodzonym i wyróżnionym, dziękujemy także nauczycielom i instruktorom za przygotowanie wokalistów do tegorocznego konkursu.

L. Sendera
Fot. K. Tekiela

Publiczne dzierganie

Druga sobota czerwca jest Światowym Dniem Dziergania w Miejscach Publicznych. W tym dniu, na całym świecie, w różnych miejscach zbierają się grupy miłośników robótek ręcznych, by w otwartej przestrzeni wspólnie się inspirować, prezentować swoje robótki, wymieniać doświadczeniami i dziergać. W sobotę 8 czerwca 2024r., wspólnie, z Towarzystwem Przyjaciół Markowej, po raz szósty, zorganizowaliśmy takie wydarzenie w skansenie w Markowej. Sielskie otoczenie, świeże powietrze i wspaniałe, dziergające i wyszywające towarzystwo sprawiło, że było to popołudnie pełne odpoczynku i twórczości. W wydarzeniu wzięli udział zarówno początkujący, jak i doświadczeni rękodzielnicy. Były panie, które przyjeżdżają na to święto co roku, ale również takie, które do publicznego dziergania dołączyły po raz pierwszy. Dziękujemy uczestnikom, gratulujemy umiejętności i pasji tworzenia pięknych robótkowych dzieł.

L. Hajduk. Fot. I. Śpiewla

7 marca br. w sali widowiskowej GOKiB w Krasnem wypełnionej po brzegi odbyła się kolejna premiera Teatru Pacynka. Zespół zaprezentował spektakl „Twoje 5 minut” w reż. Macieja Szukały.

Najnowsze przedstawienie „Pacynek” opowiada o dwóch siostrach, które są całkiem różne. Iwona jest cicha, spokojna i nieśmiała, z kolei Angela jest ekstrawagancka i pewna siebie. Pierwsza z siostr całkiem przypadkowo bierze udział w show telewizyjnym, w którym jednak nie może się odnaleźć. Matka, rodzina i pracownicy telewizji naciskają na nią, aby była uśmiechnięta, przebojowa i interesująca. Po prostu musi być gwiazdą i odnieść sukces. Iwona wcale tego nie chce i coraz bardziej zamyka się w sobie... Co się wydarzy dalej? Przekonacie się, kiedy zobaczycie spektakl!

Sztuka pokazuje, że każdy z nas jest inny, mamy różne typy osobowości i charaktery. Nie musimy się dostosowywać do obowiązujących trendów i mody. Jest to też opowieść o marzeniach, ale również o zagubieniu we współczesnym świecie i o samotności w tłumie.

Licznie przybyła publiczność nagrodziła młodych aktorów gromkimi brawami.

Twoje 5 minut

Reżyseria, scenografia: Maciej Szukała.
Scenariusz: Liliana Bardijewska. Występują:
Wiktorija Szuberla, Tereza Prochazkova, Łucja Chmielowiec, Eliza Szczepańska, Maja Świ-goń, Kamila Szuberla, Emilia Chmielowiec,

Julia Rusinek, Aleksandra Tarała, Zosia Jasi-czek, Nathaniel Chinigioli, Jakub Piniło, Jan Prochazka.

M. Szukała

Powitanie wakacji z GOKiB

Widoczny na fotografii powyżej mężczyzna o bystrym spojrzeniu i zawadiacko zakręconych wąsach, ubrany w bogato zdobioną sukmanę to urodzony w 1847 r. w Krasnem Andrzej Rąb. Był synem Jakuba i Katarzyny Krupa, włościan z Krasnem, sąsiadów pałacu zwanego Gazonem.

Rok po urodzeniu Andrzeja, 15 maja 1848 r., zniesiono w Galicji pańszczyznę. 17 kwietnia 1848 r. ogłoszono Patent Cesarski, którego najważniejszy fragment mówił: „Wszystkie robocizny i inne poddańcze powinności tak gospodarzy gruntowych jak też chałupników i komorników ustać mają z dniem 15 maja 1848 r.” Władze austriackie złagodziły reżim, chłopcy zaczęli się organizować. Ojciec Andrzeja rozpoczął współpracę z ks. Olxingerem i Smolką, posłami do sejmiku wiedeńskiego I doby. Ziemiaństwo zaczęło bratać się z ludem, jak wieść gminna niesie, a ja to słyszałem od mojej prababci. Pani Skrzyńska zapraszała wiejskie dzieci do dworu na naukę czytania i pisania. Mój teść, Stanisław Gonet z Korczyny, całe dzieciństwo bawił się z dziećmi hrabiego Szeptyckiego, możliwe więc, że i mały Andrzej Rąb także bawił się w pałacowych ogrodach. Bardzo prawdopodobne jest, biorąc pod uwagę późniejszą zażyłość, że to generałowa Amelia Skrzyńska widząc bystrość umysłu Andrzeja namówiła Jakuba Rąbą, aby wysłał syna do szkoły w Rzeszowie.

Szkoła Główna (Kreishauptchule) powstała 3 maja 1784 r., za panowania Cesarzowej Marii Teresy. Była to czteroklasowa szkoła dla chłopców, z siedzibą Rynek 91, jednak wkrótce przeniesiona została do popijarówskich budynków przy ul. Pańskiej. To do tej szkoły w latach 1806-1807 chodził znany bajkopisarz Stanisław Jachowicz który tak pisał:

Tum do nauk kładł podstawy

Słodkie miewał tu zabawy

Tum też czasem brał i kary

W waszych gmachach cne pijary.

Klasy liczyły po 60 do 90 uczniów, a byli to synowie drobnego ziemiaństwa, urzędników i zarządców folwarków, urzędników administracji państwowej, kupców, rzemieślników, bardzo rzadko chłopów. W latach 1856-1872 dyrektorem był Mikołaj Bugno, doskonały nauczyciel, autor podręczników, a na dodatek uczestnik Powstania Listopadowego, podkomendny gen. Jana Skrzyneckiego, naczelnika Powstania. Wystarczyło słowo generałowej i Andrzej został uczniem Szkoły Głównej. Szkoła, która powstała by powoli

Nie tylko Mazaraki

zniemczać naród polski, stała się dla Andrzeja szkołą patriotyzmu, szkołą polskości. Uwielbiał czytać. Czytał Mickiewicza, Norwida, prasę, czytał w każdej wolnej chwili.

Kiedy wybuchło Powstanie Styczniowe młodzież gimnazjalna Rzeszowa organizowała manifestacje, odprawiano zakazane przez władze Msze Św. a potem młodzież masowo ruszyła zaciągnąć się do powstania. Komisarzem z ramienia Rządu Narodowego był w Rzeszowie adwokat Wiktor Zbyszewski, zgłosił się do niego nasz rodak, ale ze względu na młody wiek (miał niespełna 16 lat) i to, że był wątłej postury, nie został przyjęty. Widząc rozpacz chłopaka, Zbyszewski chciał go pocieszyć, a po chwili rozmowy zauważył, że młody Rąb to mądry i bystry chłopak i zaproponował mu funkcję osobistego posłańca. Ponad 50-ciu gimnazjalistów z Rzeszowa poszło do boju, a Andrzej na koniku ojca śmigał między dworami przewożąc pisma, meldunki i pieniądze. Już w pierwszej połowie 1863 r. przekazał Zbyszewski dla powstania 60 tysięcy złotych. W Rzeszowie oprócz formowania oddziałów przygotowywano broń, amunicję, odzież, żywność, środki opatrunkowe i pieniądze. W drukarni Pelera drukowano ulotki, teksty pieśni patriotycznych, gazetki dla powstańców – te wszystkie pisma przewoził nasz Andrzej. Austriacy aresztowali Wiktora Zbyszewskiego i osadzili w więzieniu. W jego domu przeprowadzili rewizję połączoną ze zrywaniem podłóg, opukiwaniem murów i przekopaniem ogrodu. Jednak nic nie znaleźli, całe archiwum powstańcze zdołali ukryć współpracownicy Zbyszewskiego – Walery Elenberger i Franciszek Buczyński, którzy przy pomocy kościelnego Bachmana zdołali wszystko ukryć za głównym ołtarzem kościoła Farnego. Dziś dokumenty te znajdują się w Bibliotece Ossolińskich we Wrocławiu.

Andrzej Rąb po aresztowaniu Zbyszewskiego nie zaprzestał działalności, razem z kolegami organizuje udane akcje uwalniania aresztowanych przy próbie przekraczania granicy powstańców. Granica zaborów przebiegała tuż za Leżajskiem, tam złapanych powstańców przewozili Austriacy do Jasionki. Andrzej z kolegami i miejscową ludnością robili sztuczny tłum i więźniowie znikali z przewożących ich furmanek. Kiedy żandarmi zrobili się ostrożniejsi, wykradli kilku więźniów z aresztu. Wobec powyższych faktów mogę śmiało powiedzieć, że z Krasnego nie tylko Jan Newlin Mazaraki był uczestnikiem Powstania Styczniowego. Powstanie upadło, prawie wszyscy koledzy Andrzeja zginęli, a on osiadł w Krasnem, gdzie z wielką pasją rozpoczął bezinteresownie nauczać dzieci i dorosłych czytania i pisanie oraz postawy obywatelskiej.

Pracował na roli, ożenił się z Teklą Koziół, mieli dziesięcioro dzieci, z których troje zmarło. Andrzej ciężko pracował, miał dla kogo, ale w każdej wolnej chwili w niedziele i święta czytał, czytał i czytał. Był przekonany o potrzebie kształcenia dzieci i dopiął swego. Po pierwsze był inicjatorem i członkiem komitetu budowy szkoły w Krasnem, po drugie zadbał o wykształcenie swoich synów. Jan był wieloletnim inspektorem szkół powiatu rzeszowskiego. Stanisław był kupcem w Krakowie, radcą izby handlowo przemysłowej oraz podstarszym Kongregacji kupieckiej w Krakowie. Franciszek, absolwent UJ, doktor praw, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej jako ochotnik,

poseł na sejm, adwokat w Rzeszowie, radny miasta Rzeszowa, aresztowany przez gestapo zginął 25 kwietnia 1943 r. w obozie Sachsenhausen. Andrzej – ksiądz proboszcz w Kolonii Polskiej koło Sieniawy. Józef, Walenty i Katarzyna ukończyli szkoły niższego szczebla i zostali na gospodarstwie w Krasnem.

Największym bohaterem, idolem jakby się dzisiaj powiedziało, był dla Andrzeja Rąba Jan Skrzynecki, naczelny wódz Powstania Listopadowego. Wiedział o nim wszystko zarówno ze źródeł pisanych, jak i opowiadań żony i córek. Wiedział, że uratował życie Napoleonowi Bonaparte, że w damskim przebraniu służącej uciekł do Belgii, by stanąć tam na czele armii Belgijskiej. Był chodzącą encyklopedią wiedzy o generale i nie tylko o nim. Kiedy córka generała Jadwiga została podle oszukana, pozbawiona przez swojego adwokata Dr. Kostheima i jego współnika Leibę Aleksandrowicza majątku, kiedy zlicytowano Krasne a Jadwiga zamieszkała kątem na Ruskiej Wsi w Rzeszowie, tylko Andrzej Rąb jej pomagał. Wspierał ją finansowo, przywoził jedzenie, był jej powiernikiem. Opiekował się nią do śmierci, zamknął jej oczy i sprowadził do rodzinnego grobowca w Krasnem. W dzisiejszych czasach nazwalibyśmy Andrzeja Rąbą świadkiem historii. Wiedział o Mickiewiczu, Zygmuncie Krasieńskim, Norwidzie, Osińskim i Siemińskim zdobywał od ich znajomych, Zofii i Jadwigi Skrzyneckich oraz Henrietty Ankwicówny, zmarłej w Krasnem wielkiej miłości Mickiewicza.

Tylko część tej wiedzy zdążył przekazać. Kiedy 4 lipca 1890 r. sprowadzono szczątki Adama Mickiewicza do Krakowa, nazwano to wydarzenie II narodowym pogrzebem Adama Mickiewicza. Z wielkim rozmachem zorganizowano uroczystości, na które przybyło tysiące delegacji z wieńcami. Komitet organizacyjny zwrócił się do Andrzeja Rąba o informacje do publikacji o Mickiewiczu, a w drodze wyróżnienia, pozwolono mu przemówić na Krakowskim Rynku. Był doskonałym mówcą, dlatego wiele partii kusiło go, by wstąpił w ich szeregi – zawsze odmawiał, choć miał swoje poglądy, był wyznawcą idei ks. Stojałowskiego, podobnie jak jego synowie.

Na zakończenie zacytuję fragment wspomnienia pośmiertnego, które znalazłem w Gazecie Rzeszowskiej z 1933 r., a z którego to wspomnienia zaczerpnąłem większość przytoczonych powyżej faktów. „W dniu 31 stycznia br. zgaśł cicho i spokojnie w Krasnem pod Rzeszowem śp. Andrzej Rąb w 87 roku życia. Wzbogacony umysł rozległą wiedzą, wyrabia w nim granitową siłę charakteru i czułe serce na potrzeby bliźniego. Myśliciel żyjący własnym życiem wewnętrznym, filozof na własną miarę, zawsze pogodny i zrównoważony, w miarę dowcipny – nic nie pragnął dla siebie ani szuka osobistych korzyści, a co robił dobrego a robił dużo w ciągu długiego życia, robił za „Bóg zapłać”. I Bóg zapłacił mu sowicie, dał starość sielską, anielską, opromienioną dobrobytem i miłością dzieci, z których był dumny. To też mówił: „Bóg dał mi więcej niż zasłużyłem.”

Zawsze miałem dużo sympatii dla rodziny Rąbów: Bogusi, Ziutki, Jana, Andrzeja i Marka Nyczów i to im dedykuję to krótkie wspomnienie o ich wybitnym pradziadku.

R. Berłowski

Fot. Archiwum rodzinne Marka Nycza